DEUTSCH / POLNISCH

IQ Netzwerk Sachsen-Anhalt

Alles was Sie wissen sollten zu Arbeit, Ausbildung und Studium

Orientierungsleitfaden für Angebote der Arbeitsmarktintegration von EU-Migrantinnen und EU-Migranten – Agentur für Arbeit Sachsen-Anhalt, IQ Netzwerk, Orientierungsberatung und EU Gleichbehandlungsstellen, Beratung migrantischer Arbeitskräfte (BemA), Fachkraft im Fokus (FiF), Zentrum für Migration und Arbeitsmarkt (ZEMIGRA)

Förderprogramm „Integration durch Qualifizierung IQ“

Wszystko, co powinni Państwo wiedzieć o pracy, edukacji i studiach

Przewodnik dotyczący ofert integracji rynku pracy migrantów UE – Agencja Pracy Sachsen-Anhalt, Sieć IQ Netzwerk, doradztwo w zakresie orientacji zawodowej oraz instytucji UE ds. równego traktowania, doradztwo dla pracowników migracyjnych (BemA), Fachkraft im Fokus (FiF), Centrum ds. migracji i rynku pracy (ZEMIGRA)

Herzlich willkommen!

Vorwort des Vorsitzenden der Auslandsgesellschaft Sachsen-Anhalt e. V., Herrn Gerhard Miesterfeldt

Die Verbesserung der Arbeitsmarktintegration von Migrantinnen und Migranten ist ein zentraler Schwerpunkt der Integrationsarbeit in Sachsen-Anhalt. Die vielfältigen Bemühungen vieler unterstützender Akteure in diesem Bereich zielen darauf, dem gestiegenen Fachkräftebedarf Rechnung zu tragen und den Herausforderungen in der Arbeitsmarktentwicklung aktiv zu begegnen.
Hierbei bedarf es kontinuierlicher Anstrengungen und Initiativen seitens der Unterstützungsstrukturen im ganzen Land. Denn um das lohnenswerte Ziel einer nachhaltigen Öffnung des Arbeitsmarktes zu erreichen und Arbeitskräften mit Migrationsgeschichte und ihren Familien gute Arbeits- und Lebensperspektiven in diesem Bundesland zu ermöglichen, müssen die Rahmenbedingungen der Integration ausländischer Arbeitskräfte schrittweise weiter verbessert werden.
Eine wichtige Voraussetzung auf dem Weg zu einer verbesserten beruflichen und sozialen Integration liegt darin, gut informiert zu sein über die vielen Aspekte der beruflichen Integration sowie zu Fragen der Ausbildung. Der vorliegende Orientierungsleitfaden soll allen ausländischen Arbeitskräften, die in Sachsen-Anhalt tätig sind oder zukünftig hier arbeiten möchten, hierbei eine Hilfe sein. Die Auslandsgesellschaft Sachsen-Anhalt als Initiator und Herausgeber dieser Publikation hat gemeinsam mit der Servicestelle IQ an der Erarbeitung und Erstellung dieses Leitfadens mitgewirkt. In Kooperation mit den Beauftragten für Chancengleichheit am Arbeitsmarkt in Sachsen-Anhalt (SGB III) als den Initiatorinnen und maßgeblich Mitwirkenden an diesem Informationsangebot ging es um zwei wesentliche Aspekte: Die hier gebündelten Informationen sollten für alle neu Zugewanderten in gleicher Weise verwendbar und verständlich sein – Geflüchtete mit unterschiedlichen Aufenthaltsperspektiven, Migranten auf der Basis der EU-Freizügigkeitsregelung. Und dazu gehört aus unserer Sicht auch ein breites Angebot an Übersetzungen für eine möglichst barrierefreie, muttersprachliche Verständigung.
Die nunmehr in die erste geänderte Auflage gebrachte Publikation des vorliegenden Orientierungsleitfadens berücksichtigt jetzt auch die für Unionsbürgerinnen und Unionsbürger relevanten Aspekte zum weiten Thema der Arbeitsmarktintegration. Zum verbesserten Verständnis wird der Orientierungsleitfaden zweisprachig in Deutsch-Bulgarisch, Deutsch-Englisch, Deutsch-Polnisch, Deutsch-Rumänisch, Deutsch-Ungarisch herausgebracht. Eine gut verständliche Sprache und Hervorhebungen mit Bildern und Hinweissignalen stellen besonders Wichtiges heraus, und ein Stichwortregister hilft zusätzlich bei der Orientierung.

Serdecznie witamy!

Słowo wstępne przewodniczącego Auslandsgesellschaft Sachsen/Anhalt e.V., Pana Gerharda Miesterfeldta

Poprawa integracji na rynku pracy w przypadku migrantów stanowi centralny punkt działań na obszarze prac integracyjnych w Sachsen -Anhalt. Różne inicjatywy wielu podmiotów zapewniających wsparcie w tej kwestii mają na celu sprostać rosnącemu zapotrzebowaniu na specjalistycznych pracowników, przy jednoczesnym , aktywnym pokonywaniu wyzwań spowodowanych rozwojem rynku pracy.
Przy tym konieczne jest podejmowanie stałych starań oraz inicjatywy w obszarze struktur wspierających w całym kraju. Bowiem aby osiągnąć godne pochwały cele trwałego otwarcia rynku pracy oraz umożliwić pracownikom migrującym i ich rodzinom dobre perspektywy pracy i życia w tym kraju związkowym, konieczna jest dalsza poprawa warunków ramowych integracji zagranicznych pracowników.
Ważną podstawą na drodze do poprawy zawodowej i socjalnej integracji jest to, aby być dobrze poinformowanym co do licznych aspektów zawodowej integracji i kwestii związanych z edukacją. Niniejsze wytyczne o charakterze orientacyjnym mają pomóc zagranicznym pracownikom, którzy podejmują pracę w Sachsen-Anhalt lub chcieliby tutaj pracować w przyszłości.
Auslandsgesellschaft Sachsen-Anhalt e.V. jako inicjator niniejszej publikacji współdziała wraz z Servicestelle IQ „Interkulturowe doradztwo i szkolenia” w opracowaniu i sporządzeniu tych wytycznych. We współpracy z pełnomocnikiem ds. równości szans na rynku pracy w Sachsen-Anhalt (SGB III) jako inicjatorem uwzględniano w opracowaniu tej miarodajnej oferty informacyjnej zasadnicze dwa istotne aspekty: Zebrane tutaj informacje mają być możliwe do wykorzystania i zrozumiałe dla wszystkich nowoprzybyłych do UE w taki sam sposób. Z naszego punktu widzenia konieczne jest tu zapewnienie szerokiej oferty tłumaczeń, aby zapewnić możliwie pozbawione barier zrozumienie na poziomie języka ojczystego.

Ta publikacja niniejszych wytycznych uwzględnia teraz także aspekty istotne z punktu widzenia integracji na rynku pracy dla obywateli Unii. W celu poprawienia rozumienia dokument zostaje wydany w kombinacji dwujęzycznej – niemiecko-bułgarskiej, niemiecko-angielskiej, niemiecko-polskiej, niemiecko-rumuńskiej oraz niemiecko-węgierskiej. Dobrze zrozumiały język oraz podkreślenia z obrazami i elementami sygnalizacyjnymi są tu szczególnie istotne. Orientacji służy także glosariusz na końcu dokumentu.

Ein Wort noch zum Schluss: Mit der Herausgabe dieses Orientierungsleitfadens in zweiter Auflage verbindet sich für die Auslandsgesellschaft Sachsen-Anhalt die Hoffnung, dass möglichst vielen neu in diesem Bundesland ankommenden Migrantinnen und Migranten die Wege zu Arbeit, Ausbildung und Studium übersichtlicher und besser verständlich werden. Uns als Dachverband von über 40 Migrantenorganisationen liegt daran besonders, denn von vielen Mitgliedern der Communities in Sachsen-Anhalt wissen wir: Fundierte Kenntnisse und gute Orientierung sind unverzichtbare Integrationsbausteine. Und auf dem Weg zu einer gleichberechtigten sozialen Teilhabe in einer erfreulicherweise immer vielfältiger werdenden Gesellschaft ist jeder einzelne dieser Bausteine stets willkommen.
Im Namen des Vorstands der Auslandsgesellschaft wünsche ich allen Leserinnen und Lesern dieses Leitfadens guten Erfolg auf ihrem Ausbildungs- und Berufsweg in Sachsen-Anhalt!

Grußwort der Beauftragten für Chancengleichheit am Arbeitsmarkt der Agenturen für Arbeit in Sachsen-Anhalt

Menschen aus den unterschiedlichsten Herkunftsländern haben in Sachsen-Anhalt ihren (neuen) Lebensmittelpunkt. Um diesen zu festigen und um sich langfristig wohlzufühlen, bedarf es vor allem guter beruflicher Perspektiven. Das Bundesland Sachsen-Anhalt bietet diese Perspektiven – auch und insbesondere für neue Einwanderinnen und Einwanderer und internationale Fachkräfte.
Es bedarf allerdings nicht nur der Geduld, sondern ebenso der dienstleistungsorientierten Haltung der Unterstützenden wie der richtigen Instrumente, um sich rasch und gut zurechtzufinden. Eine wesentliche Unterstützung hierbei leisten das IQ Netzwerk Sachsen-Anhalt mit den Agenturen für Arbeit in Sachsen-Anhalt als Kooperationspartner. In den Agenturen für Arbeit bringen die Beratungsfachkräfte Menschen und Arbeit zusammen, und sie zeigen Arbeits- und Ausbildungswege auf.
Der vorliegende Leitfaden bündelt das Spektrum unserer Dienstleistungen und berücksichtigt wichtige Angebote des IQ Netzwerks Sachsen-Anhalt und weiterer Netzwerkpartner. Er ist daher vor allem für diejenigen geeignet, die an einem ersten Überblick über ihre Chancen und unsere Unterstützungsleistungen interessiert sind: Migrantinnen und Migranten, darunter auch Geduldete und Geflüchtete.
Mit den hier vorgestellten Grundinformationen möchten wir zugleich deutlich machen, wie wichtig die frühzeitige Orientierung ist. Daher: Nutzen Sie das Beratungs- und Vermittlungsangebot der Agenturen für Arbeit Sachsen-Anhalt, vom IQ Netzwerk, von der Landesinitiative Fachkraft im Fokus (FiF) und der weiteren Akteurinnen und Akteuren, sobald es Ihre Lebenssituation erlaubt!

Jeszcze kilka słów na koniec: Z wydaniem tych wytycznych Auslandsgesellschaft Sachsen-Anhalt łączy nadzieję, że możliwie wiele z przybywających do naszego kraju związkowego migrantów znajdzie tu uporządkowane i lepiej zrozumiałe informacje dotyczące pracy, edukacji i studiów. Jako instytucja nadrzędna dla ponad 40 organizacji migrantów mamy w tym szczególnie istotny interes, bo od wielu członków społeczności w Sachsen-Anhalt wiemy: ugruntowana wiedza oraz dobra orientacja to niezbędne kamienie milowe integracji. I na drodze do równouprawnienia w życiu społecznym w ramach coraz bardziej różnorodnego społeczeństwa witamy z radością każdy taki pomocny element.

W imieniu zarządu Auslandsgesellschaft życzę wszystkim czytelnikom wytycznych dużo powodzenia w zakresie kształcenia zawodowego i edukacji w Sachsen-Anhalt.

Powitanie pełnomocnika ds. równych szans na rynku pracy Agencji Pracy w Sachsen-Anhalt

Ludzie pochodzący z różnych krajów mają swoje (nowe) miejsce pobytu w Sachsen-Anhalt. Aby to umocnić i dobrze się czuć w perspektywie długoterminowej, wymaga to przede wszystkim dobrych perspektyw zawodowych. Kraj związkowy Sachsen-Anhalt oferuje te perspektywy – także i w szczególności dla nowych imigrantów oraz międzynarodowych specjalistów.
Wymaga to jednak nie tylko cierpliwości, lecz także zorientowanej na usługi postawy osób wspierających oraz odpowiednich narzędzi, aby szybko i dobrze odnaleźć się w nowym otoczeniu. Istotne wsparcie w tym względzie zapewniają sieć IQ Netzwerk Sachsen-Anhalt wraz z agencjami pracy w Sachsen-Anhalt jako współpracujący partnerzy. W agencjach pracy fachowi doradcy łącza ze sobą ludzi i pracę oraz wskazują drogi do pracy i edukacji.
Niniejszy przewodnik łączy spektrum naszych usług i uwzględnia ważne oferty sieci IQ Netzwerk Sachsen-Anhalt i innych partnerów tej sieci. Jest on zatem odpowiedni przede wszystkim dla tych, którzy są zainteresowani uzyskaniem wstępnego przeglądu swoich możliwości i naszych usług oferujących wsparcie: migrantów, w tym zarówno tych tolerowanych jak i osób, które zmuszone były do ucieczki.
Przedstawiając tutaj podstawowe informacje, chcielibyśmy jednocześnie dać do zrozumienia, jak ważna jest wczesna orientacja. Dlatego: Proszę skorzystać z oferty doradztwa i pośrednictwa Agencji Pracy Sachsen-Anhalt, z sieci IQ Netzwerk, z krajowej inicjatywy Fachkraft im Fokus (FiF) i ofert dalszych instytucji na tym obszarze, gdy tylko stanie się to możliwe z punktu widzenia Państwa sytuacji życiowej!

Wir, die Beauftragten für Chancengleichheit am Arbeitsmarkt der Agenturen für Arbeit in Sachsen-Anhalt, freuen uns sehr, wenn wir mit diesem Leitfaden Ihre ersten beruflichen Schritte erleichtern können. Ganz gleich, ob es Ihnen um eine gut bezahlte Arbeit, eine solide Ausbildung oder ein erfolgreiches Studium geht.
Haben Sie weitere Fragen? Dann besuchen Sie doch bei nächster Gelegenheit Ihre örtliche Agentur für Arbeit. Unsere Fachkräfte beraten Sie an jedem unserer Standorte gleich gern und professionell.
Übrigens: Alle Dienstleistungen der Agentur für Arbeit, des IQ Netzwerks, der Landesinitiative Fachkraft im Fokus (FiF), Beratung migrantischer Arbeitskräfte (BemA), Orientierungsberatung und EU Gleichbehandlungsstellen sind für Sie grundsätzlich kostenfrei!

Zu diesem Orientierungsleitfaden

Die vorliegende Handreichung gibt einen Überblick zu wichtigen Angeboten und Dienstleistungen rund um die Arbeits- und Ausbildungsmarktintegration in Sachsen-Anhalt. Zu den hier berücksichtigten Anbietenden zählen neben der Agentur für Arbeit und dem IQ Netzwerk einschlägige Landes- und Förderprogramme wie Fachkraft im Fokus (Willlkommensbegleiter), Beratung migrantischer Arbeitskräfte (BemA), Orientierungsberatung und EU Gleichbehandlungsstellen.
Neben grundlegenden Informationen zu den Themen Arbeit, Ausbildung und Studium erhalten Sie eine erste Orientierung zu typischen Abläufen zur Anerkennung der im Ausland erworbenen Abschlüsse als auch in den Agenturen für Arbeit in Sachsen-Anhalt. Weitere ergänzende Angebote und Instrumente können Sie online über die Links aufrufen.

Das Stichwortregister (Glossar) am Schluss des Leitfadens ermöglicht Ihnen die schnelle Navigation zu allen hier verwendeten Begriffen und Dienstleistungen.

Der Orientierungsleitfaden enthält Basisinformationen, ersetzt jedoch nicht die individuelle Beratung. Für Vollständigkeit können wir nicht garantieren und empfehlen Ihnen: Nutzen Sie für weitere Informationen zusätzlich die Internetauftritte der Agentur für Arbeit, des IQ Landesnetzwerks Sachsen-Anhalt, und der Landesprogramme. Wir empfehlen, das Internetportal vom Zentrum für Migration und Arbeitsmarkt (ZEMIGRA) zu nutzen. Es bietet eine virtuelle Landkarte für die zielgerichtete Suche nach Beratungs- und Bildungsangeboten in Sachsen Anhalt – www.zemigra.sachsen-anhalt.de.

My, przedstawiciele ds. równości szans na rynku pracy Agencji Pracy w Sachsen-Anhalt, będziemy się bardzo cieszyć, jeśli dzięki temu przewodnikowi możemy ułatwić Państwu pierwsze kroki w karierze zawodowej. Bez względu na to, czy chodzi państwu o dobrze płatną prace, solidną edukację lub owocne studia. Czy mają Państwo dalsze pytania? Proszę przy najbliższej okazji odwiedzić swoją lokalną agencję pracy. Nasi specjaliści chętnie i jednocześnie profesjonalnie udzielą Państwu porady w każdej z naszych siedzib.

Ponadto: Wszystkie usługi Agencji Pracy, sieci IQ Netzwerk, krajowej inicjatywy Fachkraft im Fokus (FiF) doradztwa dla pracowników o tle migracyjnym (BemA) , doradztwa w zakresie orientacji oraz instytucji ds. równego traktowania w UE są dla Państwa zasadniczo bezpłatne!

Informacje dotyczące tego przewodnika

Niniejsza broszura zawiera przegląd ważnych ofert i usług dotyczących integracji rynku pracy i edukacji w Sachsen- Anhalt. Do uwzględnionych oferentów zaliczają się tutaj nie tylko oferty Agencji Pracy w Sachsen-Anhalt (w ramach obszaru zastosowania 3. tomu kodeksu społecznego / SGB III) sieci IQ Netzwerk także odpowiednie programy krajowe i programy wsparcia jak Fachkraft im Fokus (Willlkommensbegleiter), doradztwo dla pracowników migracyjnych (BemA), doradztwo w zakresie orientacji oraz instytucje ds. równego traktowania w UE.
Oprócz podstawowych informacji na temat pracy, edukacji i studiów otrzymają Państwo wstępną orientację odnośnie typowego przebiegu procesów uznawania poziomów edukacji zdobytych za granicą jak również w Agencjach Pracy w Sachsen-Anhalt. Dalsze, dodatkowe oferty są dostępne online za pośrednictwem linków.

Indeks **kluczowych słów (glosariusz)** na końcu przewodnika umożliwi Państwu szybkie odszukanie wszystkich stosowanych tutaj pojęć i usług.

Przewodnik zawiera podstawowe informacje, jednak nie zastąpi indywidualnego doradztwa. Nie możemy Państwu zagwarantować kompletności informacji i zalecamy: w celu uzyskania dalszych informacji prosimy skorzystać ze stron internetowych Agencji Pracy, sieci IQ Netzwerk kraju związkowego Sachsen-Anhalt oraz krajowych programów. Zachęcamy do skorzystania z internetowego portalu centrum ds. migracji i rynku pracy (ZEMIGRA). Oferuje on wirtualną kartę kraju pozwalającą na celowane wyszukiwanie ofert doradztwa i edukacji w Sachsen-Anhalt- www.zemigra.sachsen-anhalt.de.

Inhaltsverzeichnis

Herzlich willkommen! 10

Die Agentur für Arbeit im Überblick. Unser Wegweiser für Sie 12

Die Agentur für Arbeit – eine staatliche Behörde 12

Was Sie selbst tun müssen 12

Für die gute Verständigung: Sprachmittlung nutzen 14

Ankommen und zurechtfinden. Wenn Sie das erste Mal zu uns kommen 16

Erster Anlaufpunkt: Der Empfang 16

Zweiter Anlaufpunkt: Die Eingangszone 18

Selbstinformation: Das Berufsinformationszentrum BiZ 20

Unsere Beratungsdienstleistungen für Arbeit, Ausbildung und Studium 22

Arbeitsvermittlung im Beratungsgespräch 22

Erstberatung und mehr – Diese Dienstleistungen bieten wir Ihnen 24

IQ Netzwerk 28

EU Gleichbehandlungsstellen und Orientierungsberatung 32

Beratung migrantischer Arbeitskräfte (BemA) 34

Fachkraft im Fokus (FiF) 36

Zentrum für Migration und Arbeitsmarkt (ZEMIGRA) 38

Beratung zu Ausbildung und Studium 42

Berufsausbildung 44

Betriebliche Ausbildung (duale Ausbildung) 46

Schulische Berufsausbildung 50

Studium 52

Duales Studium 52

Hochschulstudium und Duales Studium - Die Vorteile im Vergleich 54

Praktikum und Trainee 56

Gute Sprachkenntnisse – der Schlüssel zu Ausbildung, Arbeit und Studium 58

Stichwortregister 62

Impressum 66

Spis treści

Serdecznie witamy ! 11

Agencja pracy w skrócie. Nasz przewodnik dla Państwa 13

Agencja pracy – urząd państwowy 13

Co muszą Państwo sami zrobić 13

Dobre porozumienie: korzystanie z pośrednika językowego 15

Przyjazd i orientacja. Pierwsza wizyta u nas 17

Pierwszy punkt kontaktu: recepcja 17

Drugi punkt kontaktu: strefa wejścia 19

Informacja własna: centrum informacyjne BiZ 21

Nasze doradztwo ds. pracy, kształcenia i studiów 23

Pośrednictwo pracy podczas rozmów 23

Pierwsze doradztwo i więcej- te usługi oferujemy Państwu 25

Sieć IQ 29

Doradztwo w formie oferty instytucji ds. równego traktowania UE/

Doradztwo w zakresie orientacji 33

Doradztwo dla pracowników migracyjnych (BemA) 35

Specjalista w centrum- Fachkraft im Fokus (FiF) 37

Centrum ds. migracji i rynku pracy (ZEMIGRA) 39

Doradztwo dotyczące edukacji oraz studiów 43

Edukacja zawodowa 44

Edukacja przyzakładowa (edukacja dualna) 47

Zawodowa edukacja szkolna 51

Studia 53

Studia dualne 53

Studia wyższe i dualne- porównanie korzyści 55

Praktyka i szkolenia 57

Dobra znajomość języka- klucz do edukacji, pracy i studiów 59

Wykaz pojęć 63

Stopka z danymi 67

Herzlich willkommen liebe Kundinnen, liebe Kunden, liebe Ratsuchende,

Sie suchen Arbeit, interessieren sich für die Berufsausbildung oder möchten gerne studieren? Oder wollen Sie Ihre Chancen auf dem deutschen Arbeitsmarkt mit einem Berufswahltest verbessern und entsprechende Fördermöglichkeiten nutzen?
Dann kommen Sie zu uns, Ihrer Agentur für Arbeit! Wir sind spezialisiert auf Beratung und Vermittlung, die eine dauerhafte Beschäftigung zum Ziel hat. Wir sind daher Ihre erste Ansprechadresse, wann immer es um die Themen Arbeit, Ausbildung und Studium geht.
In Sachsen-Anhalt bilden acht Agenturen für Arbeit mit ihren vielen Geschäftsstellen ein dichtes Servicenetz. Welche Dienste vor Ort verfügbar sind, erfahren Sie hier.

In jeder Agentur für Arbeit erhalten Sie fachkundige persönliche Beratung. Unsere Mitarbeiterinnen und Mitarbeiter
- zeigen Ihnen die Möglichkeiten der Berufswahl und Ausbildung auf
- bereiten Sie als Arbeitnehmerin und Arbeitnehmer auf die Berufswahl vor
- beraten bei der Erschließung beruflicher Entwicklungsmöglichkeiten
- unterbreiten Vermittlungsangebote zur Ausbildungs- oder Arbeitsaufnahme
- unterstützen mit sonstigen Leistungen der Arbeitsförderung.

Welche dieser Dienstleistungen für Sie in Frage kommen, erfahren Sie in diesem Orientierungsleitfaden.

Unser Tipp: Nutzen Sie alle Ihnen gebotenen Beratungsdienstleistungen Ihrer örtlichen Agentur für Arbeit. *Kommen Sie so zeitig wie möglich zu uns.*

Wenn Sie nicht wissen, wo sich Ihre nächste Agentur für Arbeit befindet, nutzen Sie am besten die online-Standortsuche.

Falls Sie momentan nicht persönlich in Ihrer Agentur für Arbeit vorbeikommen können: Kontaktieren Sie uns:
- per Telefon: 0800 45555 00 (gratis), montags bis freitags 08.00 – 18.00 Uhr
- online über unser Kontaktformular
- per Brief an: Bundesagentur für Arbeit
  Regensburger Straße 104
  90478 Nürnberg

Serdecznie witamy klientów, poszukujących doradztwa

Szukają Państwo pracy, są Państwo zainteresowani kształceniem zawodowym lub pragną się uczyć? A może zwiększyć swoje szanse na niemieckim rynku pracy dzięki testowi wyboru zawodu i skorzystać z odpowiednich możliwości finansowania?
Zapraszamy do nas, do Państwa agencji pracy! Specjalizujemy się w doradztwie i pośrednictwie pracy w celu uzyskania stałego zatrudnienia. Dlatego też jesteśmy Państwa pierwszym punktem kontaktowym, jeśli chodzi o pracę, szkolenia i studia.
W Sachsen-Anhalt osiem agencji pośrednictwa pracy z wieloma oddziałami tworzy gęstą sieć usług. Tutaj można dowiedzieć się, które usługi są dostępne na miejscu.

W każdej agencji pracy tymczasowej uzyskają Państwo porady ekspertów. Nasi pracownicy odpowiadają za
- pokazanie możliwości wyboru kariery zawodowej i szkoleń
- przygotowanie pracownika do wyboru kariery zawodowej
- doradztwo w zakresie rozwoju możliwości rozwoju zawodowego
- składanie ofert stażu w celu odbycia szkolenia lub zatrudnienia
- wsparcie z innymi służbami zajmującymi się promocją zatrudnienia.

W przewodniku zawarte są informacje, które z tych usług są dla Państwa odpowiednie.

Nasza rada: Warto skorzystać ze wszystkich usług doradczych oferowanych przez lokalną agencję pracy tymczasowej. Zapraszamy do nas jak najszybciej. Jeśli nie wiedzą Państwo, gdzie znajduje się najbliższa agencja pracy tymczasowej, najlepiej skorzystać z wyszukiwarki online.

Jeśli w danej chwili nie mogą Państwo osobiście przyjść do swojej agencji pracy tymczasowej: Prosimy o kontakt z nami:
- przez telefon: 0800 45555 00 (bezpłatnie),
  od poniedziałku do piątku 08.00 - 18.00
- online poprzez nasz formularz kontaktowy
- listownie: Federalna Agencja Pracy
  Regensburger Straße 104
  90478 Nürnberg

Die Agentur für Arbeit im Überblick. Unser Wegweiser für Sie

Die Agentur für Arbeit – eine staatliche Behörde

Die Agenturen für Arbeit in Sachsen-Anhalt sind lokale Vertretungen der Bundesagentur für Arbeit. Als staatliche Einrichtungen erfüllen sie gesetzlich vorgeschriebene Aufgaben. Die in den Agenturen für Arbeit angebotenen Dienstleistungen sind einheitlich und können freiwillig genutzt werden.

In den Agenturen für Arbeit selbst wird keine Arbeit vergeben oder ein Arbeitsplatz zugeteilt. Ebenso werden keine Arbeitsverträge ausgestellt. Jedoch: Wir unterstützen Sie dabei, selbstständig ihren beruflichen Weg zu finden. Nach Möglichkeit vermitteln wir Ihnen Arbeit oder Ausbildung.

Was Sie selbst tun müssen

Es ist wichtig und hilfreich für die Vermittlung, dass Sie uns angemessen informieren. Was dazu im Einzelnen gehört, hat der Gesetzgeber in der *Mitwirkungspflicht* festgelegt.

Zu Ihrer Mitwirkungspflicht gehört:

- das **Mitteilen von persönlichen Veränderungen (= Veränderungsmitteilung),** zum Beispiel Informationen über Arbeitsaufnahme, Nebenverdienst, Erkrankung, Adressenwechsel, geänderte Telefonnummer u. a.
- das **Einhalten von Terminen und pünktliches Erscheinen**
- das **Bewerben auf Stellenangebote**
- der **Nachweis von Bewerbungen** (Bewerbungsnachweise)

Insbesondere den Wechsel Ihres Wohnorts müssen Sie Ihrer bisherigen Agentur für Arbeit bekanntgeben.

Agencja Pracy w skrócie. Nasz przewodnik dla Państwa

Agencja pracy - urząd państwowy

Agencje pracy tymczasowej w Saksonii-Anhalt są lokalnymi przedstawicielami Federalnej Agencji Pracy. Jako instytucje państwowe realizują zadania przewidziane prawem. Usługi oferowane przez agencje pracy tymczasowej są jednolite i mogą być wykorzystywane na zasadzie dobrowolności.

W samych agencjach pracy tymczasowej nie zatrudnia się ani nie przydziela się pracy. Nie wydaje się również umów o pracę. Jednakże: Wspieramy w samodzielnym poszukiwaniu własnej drogi. W miarę możliwości zorganizujemy dla Państwa pracę lub szkolenie.

Co musisz zrobić sam

Odnośnie pośrednictwa ważne i pomocne jest odpowiednie poinformowanie nas o tym fakcie. Szczegółowy zakres został określony przez ustawodawcę w *zobowiązaniu do współpracy*.

Do obowiązku współpracy z Państwa strony należy:

- powiadomienie o zmianach personalnych (= powiadomienie o zmianach), np. informacje o podjęciu pracy, usługach dodatkowych, chorobie, zmianie adresu, zmianie numeru telefonu itp.
- przestrzeganie terminów i terminowe stawiennictwo
- ubieganie się o wolne miejsca pracy
- potwierdzenie ubiegania się o pracę (potwierdzenia)

W szczególności należy poinformować poprzednią agencję pracy tymczasowej o każdej zmianie miejsca zamieszkania.

Neue Adresse = Nowy adres

Worauf Sie noch achten müssen:

Sie benötigen einen Briefkasten, damit unsere Post bei Ihnen ankommt. Auf dem Briefkasten muss Ihr Name (Familienname = Nachname = Zuname) gut leserlich stehen.

Wichtig: Schreiben Sie nur Ihren Familiennamen (Nachnamen = Zunamen) auf. So vermeiden Sie Verwechslungen mit Ihrem Vornamen oder verhindern, dass die Post Sie nicht erreicht.

Für die gute Verständigung: Sprachmittlung nutzen

In der gesamten Agentur für Arbeit wird Deutsch gesprochen.
Alle Schriftstücke sind in deutscher Sprache verfasst. Allerdings bemühen wir uns, unsere Beratungsgespräche in verständlicher und einfacher Sprache zu führen. Kommen Sie zu Ihrem Termin bei der Agentur für Arbeit mit einer Sprachmittlerin bzw. einem Sprachmittler, wenn Sie sich in der deutschen Sprache noch nicht sicher fühlen oder das Gespräch nicht allein führen möchten.

Sprachmittlerinnen bzw. Sprachmittler können zum Beispiel folgende Personen sein:
- eine Person aus dem familiären Kreis (Familienangehörige)
- eine Freundin oder ein Freund
- eine Kontaktperson aus der Migrationsberatungsstelle
- Mitarbeitende des Vermittlungsdienstes Sprachmittlung in Sachsen-Anhalt (SiSA) in Halle

Na co jeszcze zwrócić uwagę:

Potrzebują Państwo skrzynki pocztowej, żeby nasza poczta dotarła do Państwa. Państwa imię (nazwisko = nazwisko rodowe musi być czytelne na skrzynce pocztowej.
Ważne: Proszę napisać tylko nazwisko (nazwisko = nazwisko używane). Pozwoli to na uniknięcie pomylenia z imieniem i niedostarczenia poczty.

W celu dobrego porozumienia: korzystanie z pośrednika językowego

W całej Agencji Pracy mówi się po niemiecku.
Wszystkie dokumenty są napisane w języku niemieckim. Staramy się jednak prowadzić konsultacje w zrozumiałym i prostym języku. Zapraszamy na wizytę w Agencji Zatrudnienia z osobą znającą język, jeśli nie posługują się Państwo jeszcze pewnie językiem niemieckim lub nie chcą samodzielnie prowadzić rozmowy.

Frau Nuri / Sprachmittlerin =
Doamna Nuri / translatoare

Pośrednikami mogą być na przykład następujące osoby:
- osoba z kręgu rodzinnego (członkowie rodziny)
- dziewczyna albo chłopak
- osoba kontaktowa z Centrum Doradztwa Migracyjnego
- Pracownicy biura pośrednictwa językowego w Sachsen-Anhalt(SiSA) w Halle

Ankommen und zurechtfinden.
Wenn Sie das erste Mal zu uns kommen

Mit dem folgenden virtuellen Rundgang durch eine typische Agentur für Arbeit stellen wir Ihnen die zentralen Anlaufpunkte und Dienstleistungen vor – begleiten Sie uns!

Erster Anlaufpunkt: Der Empfang

In jeder Agentur für Arbeit finden Sie einen **Empfang.**

Hier können Sie
- Ihr Anliegen und Ihre Fragen vortragen,
- Veränderungen in Ihren persönlichen Verhältnissen bekannt geben,
- Unterlagen abgeben

Am Empfang werden Ihre persönlichen Daten erfasst.
Dazu brauchen wir Ihr Ausweisdokument
(Pass, ID-Card).
Von hier aus werden Sie in die
Eingangszone weitergeleitet.

Przyjazd i orientacja.
Pierwsza wizyta u nas

W formie wirtualnej wycieczki przez typową agencję pracy , przedstawiamy Państwu centralne punkty kontaktowe i nasze usługi- zapraszamy!

Pierwszy punkt kontaktowy: Recepcja

W każdej agencji pracy znajduje się **recepcja**.

Tutaj można
- Przedstawić swoje obawy i pytania,
- Zgłosić zmiany w swojej sytuacji osobistej,
- Dostarczyć dokumenty

W recepcji gromadzone są dane osobowe.
Do tego potrzebny jest Państwa dokument tożsamości (paszport, dowód osobisty).
Stąd przechodzi się do strefy wejścia.

Empfang = Recepcja
Eingangszone = Strefa wejścia

Zweiter Anlaufpunkt: Die Eingangszone

In der Eingangszone bearbeiten die Mitarbeiterinnen und Mitarbeiter der Agentur für Arbeit Ihr Anliegen weiter.

Hier werden unter anderem
- Ihre berufsbezogenen Daten erfasst (z. B. welche Ausbildung Sie haben)
- Ihre Kundenkarte mit der persönlichen Kundennummer ausgehändigt

Bringen Sie Ihre Kundennummer bitte zu jedem Termin mit.

Je nach Ihrer Frage oder Ihrem Anliegen erhalten Sie nun einen Termin für Ihr Beratungsgespräch. Zusätzlich können Sie das Berufsinformationszentrum (BiZ) als weitere Informationsmöglichkeit nutzen.

Drugi punkt kontaktowy: strefa wejścia

W strefie wejściowej pracownicy agencji pracy rozpatrują Państwa prośbę na pierwszym etapie.

Tutaj między innymi
- zapisuje się dane zawodowe (np. jakie mają Państwo wykształcenie)
- Wydaje się kartę klienta z osobistym numerem klienta

Kartę klienta należy przynosić na każde spotkanie.

W zależności od pytania lub sprawy są Państwo umawiani na rozmowę z doradcą. Można również skorzystać z Centrum Informacji Zawodowej (BiZ) jako dodatkowego źródła informacji.

Eingangszone = Strefa wejścia
Ihre Kundennummer = Państwa numer klienta

Das Berufsinformationszentrum (BiZ)

Das BiZ gibt es in jeder Agentur für Arbeit und kann kostenlos genutzt werden. Eine vorherige Anmeldung ist nicht nötig. Die Mitarbeitenden im BiZ stehen Ihnen als Ansprechpersonen während der Öffnungszeiten zur Verfügung.

Zu folgenden Themen können Sie sich im Berufsinformationszentrum (BiZ) selbstständig informieren:

- Arbeit und Beruf
- Ausbildung und Studium
- Bewerbung
- Aufenthalt im Ausland

Das BiZ bietet die Möglichkeit zur gezielten **Stellensuche** in der **Jobbörse**. In diesem Online-Portal der Agentur für Arbeit können Sie passend zu Ihrem beruflichen und Ausbildungsprofil recherchieren. Auch nach Ausbildungsplätzen und Praktika können Sie hier gezielt suchen.

Bei der genauen Suchanfrage hilft Ihnen ein elektronisches Formular. Außerdem können Sie Ihre ausgewählten Angebote ausdrucken und professionelle Bewerbungsunterlagen erstellen. Beim Recherchieren ist Ihnen unser Fachpersonal gerne behilflich, sprechen Sie uns an!

Centrum informacji zawodowej (BiZ)

BiZ jest dostępny w każdej agencji pracy tymczasowej i można z niego korzystać bezpłatnie. Wcześniejsze zgłoszenie nie jest konieczne. Personel BiZ jest do Państwa dyspozycji jako osoby kontaktowe w godzinach otwarcia.

W centrum informacyjnym Berufsinformationszentrum (BiZ) mogą się Państwo samodzielnie zapoznać z poniższymi tematami:

- Praca i zawód
- Edukacja i studia
- Ubieganie się o pracę
- Pobyt za granicą

BiZ oferuje możliwość ukierunkowanego poszukiwania pracy w ramach giełdy pracy. W tym portalu internetowym agencji pracy można wyszukiwać oferty według swoich potrzeb i profilu szkoleniowego. Tutaj można również wyszukiwać praktyki i staże.

Formularz elektroniczny pomoże w dokładnym wyszukaniu zapytania.Można również wydrukować wybrane oferty i stworzyć profesjonalne dokumenty aplikacyjne. Nasi specjaliści z przyjemnością pomogą Państwu w przeprowadzeniu badań, Zachęcamy do kontaktu!

Unsere Beratungsdienstleistungen für Arbeit, Ausbildung und Studium

Arbeitsvermittlung im Beratungsgespräch

Wir beraten Sie persönlich!

Im Beratungsgespräch gehen wir mit Ihnen Schritt für Schritt Ihre bereits erworbenen beruflichen Kompetenzen durch und klären Ihre beruflichen Perspektiven ab. Unser gemeinsames Ziel ist Ihre Vermittlung in Arbeit.

Von der Vermittlungsfachkraft erfahren Sie, welche Unterlagen wir von Ihnen benötigen. Das können zum Beispiel sein:

- Personalausweis oder anderes Ausweisdokument
- Aufenthaltsgenehmigung
- Lebenslauf
- Diplome, Schulzeugnisse (Abschlusszeugnisse), sonstige Zeugnisse
- bisherige Arbeitszeugnisse (Praktikum, Trainee, entgeltliche Tätigkeiten etc.)
- Ärztliche Bescheinigung (Attest), wenn vorhanden
- Nachweise über bisherige Bewerbungen in Deutschland

Welche Zeugnisse und Dokumente amtlich beglaubigt sein müssen, erfahren Sie von Ihrer Vermittlerin bzw. Ihrem Vermittler in der Agentur für Arbeit.

!

Für Ihre erfolgreiche Vermittlung in Arbeit ist es besonders wichtig, dass Sie bereits vorhandene Kenntnisse (z. B. Schulausbildung) nachweisen können. Die Übersetzungen müssen **amtlich beglaubigt** (z. B. Siegel eines Notars / einer Urkundenstelle) und ins **Deutsche übersetzt** sein.

Nasze usługi związane z doradztwem w sprawie pracy, edukacji i studiów

Pośrednictwo pracy na rozmowie konsultacyjnej

Doradzamy osobiście!

Na rozmowie konsultacyjnej prześledzimy z Państwem krok po kroku zdobyte już przez Państwa kompetencje zawodowe i ustalimy Państwa perspektywy zawodowe. Nasz wspólny cel to pośrednictwo w poszukiwaniu pracy.

Od specjalistów w dziedzinie pośrednictwa pracy dowiedzą się Państwo, jakich dokumentów Państwo potrzebują. To mogą być np.:

- Dowód osobisty lub inny dokument tożsamości
- Zezwolenie na pobyt
- Życiorys
- Dyplomy, świadectwa szkolne (świadectwa ukończenia), inne świadectwa
- Dotychczasowe świadectwa pracy (praktyka, staż, odpłatnie wykonywana praca, etc.)
- Zaświadczenie lekarskie (zwolnienia), jeśli istnieją
- Dokumenty związane z dotychczasowym ubieganiem się o pracę w Niemczech

Które świadectwa i dokumenty muszą zostać urzędowo poświadczone, dowiedzą się Państwo od swojego pośrednika w Agencji Pracy.

Aby pośrednictwo w szukaniu pracy zakończyło się powodzeniem, ważna jest możliwość potwierdzenia już zdobytych umiejętności (np. edukacja w szkole). Tłumaczenia muszą zostać **poświadczone urzędowo** (np. pieczęć notariusza / placówki wystawiającej dokument) i **przetłumaczone na język niemiecki**.

!

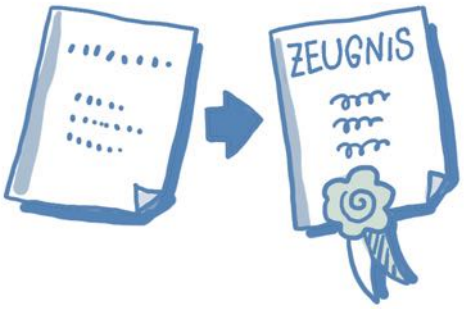

Zeugnis = Świadectwo

Erstberatung und mehr – diese Dienstleistungen bieten wir Ihnen

Unsere Fachkräfte unterstützen Sie mit Beratungsangeboten speziell für Ihre Situation. Neben dem persönlichen Gespräch zu Ihren Ausbildungs-, Studien- und Berufschancen vermitteln sie auch weiter in entsprechende Beratungsstellen. Zum Beispiel, damit Ihr im Ausland erworbener Schulabschluss anerkannt werden kann.
Die Erstberatung der Agentur für Arbeit ist wie alle anderen Dienstleistungen kostenlos und vertraulich.

Wir fragen Sie danach,

- welche beruflichen Ziele Sie verfolgen möchten
- welche Voraussetzungen Sie bereits mitbringen, um Ihren Berufswunsch zu erfüllen
- welche Ausbildung sich eignet, um Sie Ihrem beruflichen Ziel näher zu bringen

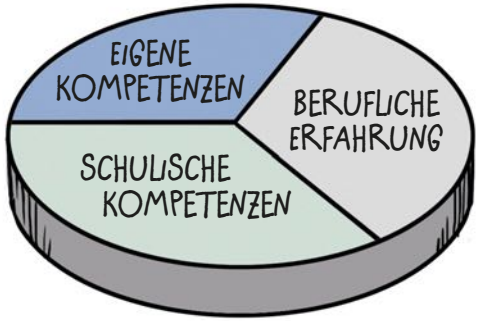

Wir beraten Sie, indem wir Ihnen

- Möglichkeiten der Arbeitsvermittlung vorschlagen
- Auskunft darüber geben, welche Fähigkeiten für Berufe in Deutschland erforderlich sind und in der Region besonders gebraucht werden
- Alternativen der Beschäftigung im regionalen Arbeitsmarkt vorstellen
- Anlaufstellen nennen, die Sie bei der Anerkennung Ihrer beruflichen Qualifikationen beraten (Anerkennungsberatungsstellen)
- Beratungsstellen vorschlagen, in denen ihre Erfahrungen, Fertigkeiten und speziellen Fähigkeiten festgestellt werden

Wstępne doradztwo i dalsze świadczenia – oferujemy Państwu następujące usługi

Nasi specjaliści wspierają Państwa swoimi ofertami doradczymi odpowiednio do Państwa sytuacji. Poza indywidualną rozmową dotyczącą Państwa możliwości odnośnie edukacji, studiów i zawodu kierują oni Państwa również później do odpowiednich placówek. Na przykład, aby można było uznać zdobyte przez Państwa za granicą świadectwo ukończenia szkoły.
Wstępna konsultacja Agencji Pracy jest jak i wiele innych usług bezpłatna i poufna.

Pytamy Państwa o to

- Jakie zawodowe cele chcieliby Państwo realizować
- Jakie założenia już Państwo wnoszą, aby spełnić swoje aspiracje zawodowe
- Jakie wykształcenie jest odpowiednie, aby przybliżyć Państwa do zawodowego celu

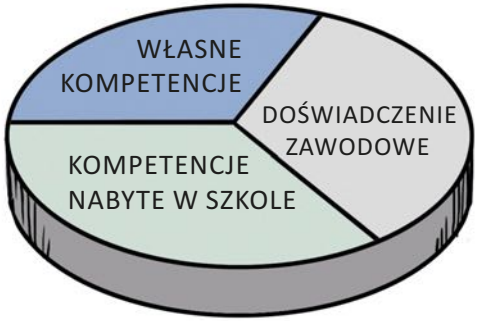

Doradzamy Państwu przez to, że

- Proponujemy możliwości pośrednictwa pracy
- Dostarczamy informacji na temat tego, jakie umiejętności są wymagane do wykonywania zawodów w Niemczech i które są szczególnie pożądane w regionie
- Przedstawiamy alternatywy zatrudnienia na regionalnym rynku pracy
- Podajemy punkty kontaktowe, które doradzą Państwu przy uznawaniu kwalifikacji zawodowych (punkty doradcze ds. uznawania kwalifikacji)
- Sugerujemy punkty doradcze, w których określone zostanie Państwa doświadczenie, zdolności i szczególne umiejętności

Wir vermitteln Sie in Arbeit.

Wir vermitteln Ihnen den Kontakt zu regionalen Arbeitgebern, wenn alle Voraussetzungen erfüllt sind (zum Beispiel, wenn Sie Ihre Abschlüsse nicht anerkennen lassen brauchen).

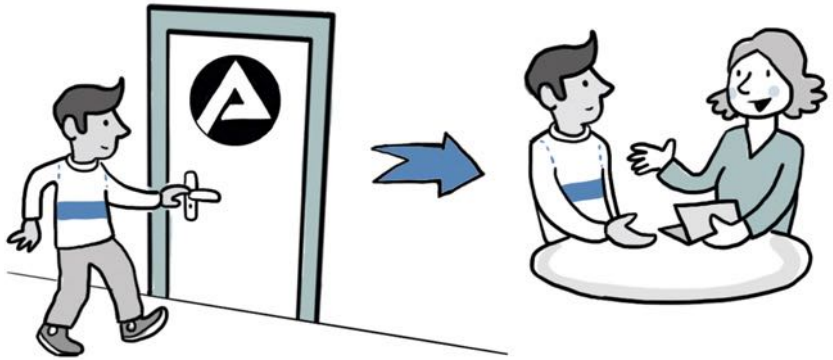

Unsere Kooperationspartner

Die Bundesagentur für Arbeit kooperiert mit vielen Partnern. Somit können Sie aus unterschiedlichen Angeboten zur Arbeitsmarktintegration passend zu Ihrer Lebenssituation wählen.

Zu den wichtigsten Unterstützern gehören:

- IQ Netzwerk Sachsen-Anhalt
- Landesinitiative Fachkraft im Fokus (FiF) mit ihrem Angebot „Willkommensbegleitung“

Jesteśmy Państwa pośrednikami w poszukiwaniu pracy

Jesteśmy pośrednikami w Państwa kontakcie z regionalnymi pracodawcami, jeśli zostały spełnione wszystkie założenia (na przykład, jeśli nie potrzebują Państwo dokonać uznania swoich kwalifikacji).

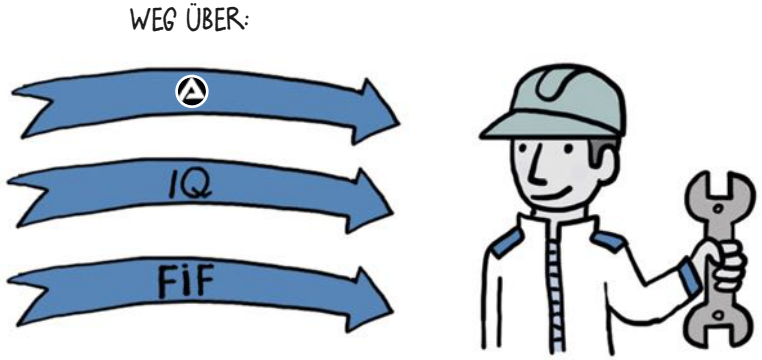

Weg über Netzwerk IQ = Droga przez IQ Netzwerk
Weg über FiF = Droga przez FiF

Nasi partnerzy w zakresie współpracy

Federalna Agencja Pracy współpracuje z wieloma partnerami. Tym samym mogą Państwo wybierać spośród różnych ofert związanych z integracją rynku pracy, odpowiednio do swojej sytuacji życiowej.

Do najważniejszych punktów wsparcia należą:

- Sieć IQ Netzwerk Sachsen-Anhalt
- Krajowa inicjatywa Fachkraft im Fokus (FiF) ze swoją ofertą „Wsparcie po przyjeździe”

Integration in Arbeit: Unterstützungsleistungen
(IQ Netzwerk, EU-Beratungsstelle und Orientierungsberatung, BemA – Beratungsstelle migrantischer Arbeitskräfte, Landesinitiative Fachkraft im Fokus, Zemigra – Zentrum für Migration und Arbeitsmarkt)

IQ Netzwerk

Sie haben im Ausland einen Beruf gelernt? Oder studiert? Wenn Sie einen Abschluss im Ausland erworben haben, braucht man um in Deutschland arbeiten zu können eine Anerkennung des Berufsabschlusses oder Studienabschlusses. Das IQ Netzwerk Sachsen-Anhalt kann Ihnen helfen. IQ fördert gezielt den Arbeitsmarktzugang für Menschen mit Migrationsgeschichte.

Nutzen Sie die Dienstleistungen der Mitarbeitenden des IQ Netzwerks Sachsen-Anhalt, wenn Sie folgende Angebote zur Unterstützung und Beratung annehmen möchten:
- Anerkennungs- und Qualifizierungsberatung
- Qualifizierung

Finden Sie hier Ihre Ansprechperson.

IQ Netzwerk: Anerkennungs- und Qualifizierungsberatung

Die Angebote der IQ Anerkennungs- und Qualifizierungsberatung unterstützen Sie unabhängig von Staatsangehörigkeit und Aufenthaltsstatus bei der Anerkennung Ihrer im Ausland erworbenen Abschlüsse. Damit haben Sie verbesserte Chancen auf eine Beschäftigung gemäß Ihrer Qualifikation.

- beraten Sie bei der Frage, ob Sie überhaupt eine Anerkennung benötigen
- bieten individuelle Beratung und unterstützen bei Anträgen zur beruflichen Anerkennung
- unterstützen Sie beim Finden der für Ihren Berufs- oder Studienabschluss zuständigen anerkennenden Stelle
- beraten zu Qualifizierungsmöglichkeiten nach einer Teil- oder Nichtanerkennung von Berufsabschlüssen.

In den Beratungsstellen der IQ „Anerkennungs- und Qualifizierungsberatung“ erhalten Sie eine kompetente Beratung zur Anerkennung ihres ausländischen

Integracja w pracy: usługi związane ze wsparciem
(sieć IQ Netzwerk, krajowa inicjatywa specjalista w centrum Fachkraft im Fokus, BemA-instytucja doradcza dla pracowników migracyjnych, doradztwo w zakresie orientacji, instytucja doradcza UE, Zemigra- centrum w zakresie migracji oraz rynku pracy)

IQ Netzwerk

Jeśli ukończyli już Państwo edukację zawodową w swoim kraju ojczystym? A może studiowali Państwo? Jeśli uzyskali Państwo odpowiedni szczebel edukacji za granicą, do podjęcia pracy w Niemczech potrzebne jest uznanie edukacji zawodowej lub odbytych studiów. Sieć IQ Netzwerk Sachsen Anhalt w sposób ukierunkowany promuje dostęp do rynku pracy dla ludzi z tłem migracyjnym.

Proszę skorzystać z usług pracowników sieci IQ Netzwerk Sachsen-Anhalt, jeśli chcieliby Państwo przyjąć następujące oferty dotyczące wsparcia i doradztwa:
- Uznawanie i doradztwo w sprawach kwalifikacji zawodowych
- Kwalifikacja

Tutaj znajdą Państwo swoją osobę kontaktową.

IQ Netzwerk: Doradztwo w zakresie uznania oraz kwalifikacji

Oferty IQ dotyczące uznawania i doradztwa w sprawach kwalifikacji zawodowych wspomagają uznawanie zdobytych przez Państwa kwalifikacji zagranicą. Niezależnie od tytułu pobytu mają Państwo tym samym większe szanse na zatrudnienie zgodne ze Państwa kwalifikacjami.

- Doradzają w kwestii, czy istnieje w ogóle potrzeba takiego uznania
- Oferują indywidualne doradztwo i wspierają przy składaniu wniosków o uznanie zawodowych kwalifikacji
- Wspierają w znalezieniu odpowiedniej instytucji, właściwej dla uznania danego wykształcenia zawodowego lub studiów
- Doradzają odnośnie możliwości związanych z kwalifikacjami po częściowym uznaniu lub całkowitym nieuznaniu tych kwalifikacji.

W punktach obsługi „Uznawanie i doradztwo w sprawach kwalifikacji zawodowych” ze strony IQ otrzymają Państwo kompetentną poradę odnośnie uznawania Państwa zagranicznych kwalifikacji oraz odnośnie możliwości dostosowania kwalifikacji, względnie podjęcia działań wyrównujących, aby Państwa

Berufsabschlusses sowie zu Anpassungsqualifikationen bzw. Ausgleichsmaßnahmen, um eine Vollwertigkeit Ihres Abschlusses zu erreichen.
Berufliche Anerkennung bedeutet, dass im Ausland erworbene Berufsqualifikationen mit einem ähnlichen deutschen Berufsabschluss verglichen und als gleichwertig anerkannt werden können.
Die Anerkennung selbst erfolgt durch die Industrie- und Handelskammer (IHK), die Handwerkskammer (HWK) und andere Kammern. Für manche Berufe ist eine Anerkennung die Voraussetzung, um den Beruf in Deutschland ausüben zu dürfen. Die Anerkennung geschieht in einem gesetzlich geregelten Verfahren (Liste der reglementierten Berufe).

Eine Übersicht zu den beruflichen Perspektiven in Sachsen-Anhalt bieten Ihnen die Beratungsstellen der IQ „Anerkennungs- und Qualifizierungsberatung“ Sachsen-Anhalt Nord (Magdeburg) und Süd (Halle).

IQ Netzwerk: Qualifizierungsangebote

Ihr ausländischer Bildungsabschluss wurde nur teilweise anerkannt. Was können Sie tun?
Mit einer geeigneten Qualifizierung kann die volle Anerkennung erreicht werden. Voraussetzung für die Teilnahme ist ein offizieller Bescheid der zuständigen Stelle.
Für Personen, die die Anerkennung noch nicht erreicht haben, aber erreichen möchten, bietet das IQ Netzwerk in einigen Berufsgruppen konkrete Qualifizierungsangebote.

Wenn Sie sich in Sachsen-Anhalt qualifizieren möchten, kontaktieren Sie die Ansprechpartnerinnen und Ansprechpartner der einzelnen Angebote:
- für akademische Heilberufe
- für Gesundheitsfachberufe und Pflegeberufe
- für Industrie- und Handwerksberufe
- für Juristinnen und Juristen
- für pädagogische Berufe

kwalifikacje miały pełnowartościowe znaczenie.
Uznanie kwalifikacji zawodowych oznacza, że kwalifikacje uzyskane zagranicą są porównywalne z podobnymi kwalifikacjami uzyskiwanymi w Niemczech oraz mogą one zostać uznane za równorzędne.
Samo uznanie odbywa się za pośrednictwem właściwej placówki uznającej jak np. IHK [izba przemysłowo-handlowa] lub HWK [izba rzemieślnicza]. Dla niektórych zawodów uznanie jest warunkiem, aby móc wykonywać zawód w Niemczech. Uznanie odbywa się w ramach ustawowo ustalonej procedury (lista regulowanych zawodów).

Przegląd perspektyw zawodowych w Sachsen-Anhalt oferują Państwu punkty doradcze „Uznawanie i doradztwo w sprawach kwalifikacji zawodowych” IQ Sachsen-Anhalt Nord (Magdeburg) oraz Süd (Halle).

IQ Netzwerk: Oferty związane z kwalifikacjami

Państwa zagraniczny poziom kształcenia został uznany tylko częściowo. Co mogą Państwo zrobić. Dzięki odpowiedniej kwalifikacji można osiągnąć pełne uznanie. Warunkiem udziału jest oficjalna decyzja właściwej instytucji. Dla osób, które jeszcze nie osiągnęły uznania, ale chciałyby tego, IQ Netzwerk oferuje konkretne oferty kwalifikowania w niektórych grupach zawodowych.

Jeśli chcą Państwo uzyskać te kwalifikacje w Sachsen-Anhalt, należy skontaktować się z osobami kontaktowymi ds. poszczególnych ofert:
- dla akademickich zawodów medycznych
- dla specjalistycznych zawodów związanych z ochroną zdrowia i opieką
- dla zawodów przemysłowych i rzemieślniczych
- dla prawników
- dla zawodów pedagogicznych

Soziale Beratung für EU-Bürgerinnen und EU-Bürger (Arbeitnehmende nach EU-Freizügigkeit)

Orientierungsberatung der Auslandsgesellschaft Sachsen-Anhalt e.V. – Spezielle Angebote für Angehörige der EU

Eine gute Orientierung ist nicht nur in der Arbeitswelt nötig. Wissen und Orientierung zu den Möglichkeiten der sozialen Integration in Sachsen-Anhalt sind eine wertvolle Unterstützung auf dem Weg zur Integration und zu einer langfristigen Lebensperspektive in Sachsen-Anhalt – für Sie und Ihre Familie.
Die Auslandsgesellschaft Sachsen-Anhalt e.V. (AGSA) verfügt mit dem ***eine*welt haus** (ewh) in Magdeburg über eine geeignete Anlaufstelle mit dem Angebot einer **Orientierungsberatung** speziell für Unionsbürgerinnen und Unionsbürger.
Die Orientierungsberatung der AGSA unterstützt montags und mittwochs von 10.00 - 16.00 Uhr (Raum 310) bei der Übersetzung von Behördenschreiben. In Sachsen-Anhalt lebende Unionsbürgerinnen und Unionsbürger erhalten Erstinformationen zur sozialen Integration, zur Integration in den Arbeitsmarkt, zur Sprachförderung und vielen weiteren Themen.
Die Orientierungsberatung im einewelt haus wird in folgenden Sprachen angeboten: **Arabisch, Bulgarisch, Deutsch, Englisch, Französisch, Polnisch, Russisch, Ungarisch**.
Für polnische Staatsangehörige, die in Sachsen-Anhalt leben, wird im ewh von der Deutsch-Polnischen Gesellschaft in Muttersprache Migrationsberatung zu folgenden Themen angeboten: Anerkennung von Berufsqualifikationen, Lohn, Arbeitsvertrag, Arbeitszeit, Arbeitssuche, EU-Freizügigkeit, Familienleistungen, Kinderbetreuung, Schule, Versicherungen, Wohnen u.a..
Die Deutsch-Polnische Gesellschaft ist eine Anlaufstelle für neu in Sachsen-Anhalt ankommende und arbeitende Bürgerinnen und Bürger aus Polen mit ihren Familien. Sie bietet Information und Beratung zu allen Fragen des täglichen Lebens.

Die Angebote der Auslandsgesellschaft sind als **Beratungsstellen der EU-Gleichbehandlungsstelle** registriert. **Die staatliche Gleichbehandlungsstelle hat den Auftrag, Sie als Unionsbürgerinnen und Unionsbürger zu unterstützen bei der Wahrnehmung Ihrer Rechte als Arbeitnehmende in Deutschland.**

Tipp: Beim Ankommen in Sachsen-Anhalt helfen auch Migrantenorganisationen und europapolitische Vereine, die unter dem Dach der AGSA organisiert sind.

Doradztwo socjalne dla obywateli i obywatelek UE (pracownicy zgodnie z regulacjami UE dotyczącymi swobody przemieszczania)

Doradztwo w zakresie orientacji Auslandsgesellschaft Sachsen-Anhalt e.V. Specjalne oferty dla obywateli UE

Dobra orientacja jest nie tylko konieczna w środowisku pracy. Wiedza i orientacja w zakresie możliwości socjalnej integracji w Sachsen-Anhalt to wartościowe wsparcie na drodze do integracji oraz długoterminowej perspektywy życia w Sachsen-Anhalt, dla Państwa i Państwa rodziny.
Auslandsgesellschaft Sachsen-Anhalt e.V. (AGSA) dysponuje obiektem ***eine*welt haus** (ewh) w Magdeburgu, stanowiącym doskonały punkt zbiorczy jeśli chodzi o ofertę w zakresie **doradztwa dotyczącego orientacji**, przeznaczonego specjalnie dla obywateli i obywatelek Unii.
Doradztwo w zakresie orientacji AGSA wspiera od w poniedziałki i w środy od 10.00 do 16.00 (pokój 310) w zakresie tłumaczenia pism urzędowych. Obywatele i obywatelki UE mieszkające w Sachsen-Anhalt otrzymują pierwsze informacje dotyczące integracji socjalnej, integracji na rynku pracy , wsparcia językowego i dalszych tematów.
Doradztwo w einewelt haus jest oferowane w następujących językach : **arabski, bułgarski, niemiecki, angielski, francuski, polski, rosyjski, węgierski**.
W przypadku polskich obywateli mieszkających w Sachsen-Anhalt w ewh Deutsch-Polnische Gesellschaft zapewnia doradztwo w języku ojczystym dla migrujących odnośnie następujących kwestii: uznanie kwalifikacji zawodowych, wynagrodzenie, umowa o pracę, czas pracy, poszukiwanie pracy, swobodne przemieszczanie w UE, świadczenia rodzinne, opieka nad dziećmi, szkoła, ubezpieczenia, mieszkanie etc.
Deutsch-Polnische Gesellschaft to miejsce spotkań dla obywateli z Polski, którzy przybywają do Sachsen-Anhalt wraz z rodzinami. Zapewnia informacje i doradztwo odnośnie wszystkich kwestii codziennego życia.

Oferty Auslandsgesellschaft są zarejestrowane jako miejsca doradztwa instytucji ds. równego traktowania UE. **Państwowa instytucja ds. równego traktowania ma za zadanie wspierać Państwa jako obywateli i obywatelki Unii podczas korzystania ze swoich praw pracowniczych w Niemczech.**

Wskazówka: w momencie przybycia do Sachsen Anhalt pomagają także organizacje migrantów i polityczne stowarzyszenia europejskie, które są zorganizowane pod kierownictwem AGSA.

Beratung ausländischer Beschäftigter zum Thema Arbeit – Spezielle Angebote für Arbeitnehmende aus der EU

BemA: Beratung zu arbeits- und sozialrechtlichen Fragen

Gehören Sie zu den Arbeitskräften aus der Europäischen Union auf der Basis der **EU-Freizügigkeit** oder aus einem anderen außereuropäischen Land? Sind Sie regulär beschäftigt oder arbeiten Sie in Leiharbeit, bei einem Subunternehmer oder in Saisonarbeit und fühlen sich nicht fair behandelt? Verfügen Sie über wenig oder geringe Sprachkenntnisse in Deutsch und sind Sie unsicher, was Ihre rechtlichen Grundlagen als Arbeitnehmende betrifft?
Dann kontaktieren Sie eine der Beratungsstellen für Arbeitnehmende, die aus dem Ausland gekommen sind. In Sachsen-Anhalt informieren, beraten und unterstützen die Mitarbeitenden des Angebotes von **BemA (Beratung für migrantische Arbeitskräfte)** vor Ort und mobil. Diese Beratungsstellen unterstützen Sie als Arbeitskräfte aus dem Ausland ihre Rechte auf faire Beschäftigung zu kennen und durchzusetzen. Die Beratung ist immer vertraulich und kostenlos.

Die Beratungsstellen von BemA in Sachsen-Anhalt bieten Ihnen **Informationen und individuelle Beratung zu folgenden Themen**:

- Grundlagen des Arbeitsvertrages
- Richtige Entlohnung und Lohnbescheinigungen
- Beendigung von Arbeitsverhältnissen durch Kündigung oder Aufhebungsvertrag und auch gesetzlicher Kündigungsschutz
- Rechtliche Regelungen zu Arbeitszeit Überstunden, Pausen- und Urlaubszeit
- Arbeitsschutz und Gesundheitsschutz
- Minijob und Leiharbeit

Die Beratungsstellen für Ihre Anliegen rund um die Themen Beschäftigung, Arbeitsrecht und Arbeitsschutz finden Sie in Sachsen-Anhalt an den folgenden Standorten:

- **Magdeburg** (*eine*welt haus der Auslandsgesellschaft Sachsen-Anhalt e.V.)
- **Halle** (Projektbüro Arbeit und Leben)
- **Weißenfels** (Stadtteilbüro Weißenfels-Neustadt)
- **Zerbst** (Diakonie Zerbst)

Die Beratungen für Sie als migrantische Arbeitskräfte werden fremdsprachig durchgeführt. Aktuell sprechen die Mitarbeitenden **Bulgarisch, Deutsch, Englisch, Polnisch, Russisch, Rumänisch, Ungarisch, Ukrainisch**. Es können auch Dolmetscher eingesetzt werden.

Doradztwo dla zagranicznych pracowników odnośnie pracy-specjalne oferty dla pracowników z UE.

BemA: Doradztwo dotyczące kwestii prawa pracy oraz kwestii społecznych

Należą Państwo do pracowników z Unii Europejskiej w oparciu o zasadę s**wobodnego przemieszczania w UE** względnie pochodzą z innego kraju spoza Europy? Są Państwo regularnie zatrudnieni lub pracują w ramach użyczenia u podwykonawcy lub w ramach prac sezonowych i czują Państwo, że nie są traktowani uczciwie? Dysponują Państwo niewielką znajomością języka niemieckiego lub nie znają go Państwo wcale. Są Państwo niepewni co do tego, jakie prawa dotyczą Państwa jako pracownika?
Wtedy warto się skontaktować się z instytucją doradczą dla pracowników, którzy przyjechali z zagranicy. W Sachsen-Anhalt informacje, doradztwo oraz wsparcie zapewnią dla pracowników instytucje takie jak **BemA (doradztwo dla migrujących pracowników)**, co ma miejsce na miejscu i mobilnie. Te instytucje wspierają Państwa jako pracowników z zagranicy pomagając poznawać prawa uczciwego zatrudnienia i je forsować. Doradztwo jest zawsze poufne i bezpłatne.

Miejsca doradztwa BemA w Sachsen-Anhalt oferują **informacje oraz indywidualne doradztwo odnośnie następujących tematów**:

- Podstawy umowy o pracę
- Prawidłowe wynagrodzenie oraz zaświadczenia o wynagrodzeniu
- Zakończenie stosunku pracy w drodze wypowiedzenia lub uchylenia umowy i także ustawowa ochrona przed wypowiedzeniem
- Prawne regulacje dotyczące czasu pracy, nadgodzin, przerw oraz urlopu
- BHP oraz ochrona zdrowia
- Praca w niewielkim wymiarze oraz praca w ramach leasingu pracowniczego.

Instytucje doradcze w Państwa sprawach i odnośnie tematów takich jak zatrudnienie, prawo pracy oraz BHP znajdą Państwo w Sachsen-Anhalt w:

- **Magdeburg** (*eine*welt haus należący do Auslandsgesellschaft Sachsen-Anhalt e.V.)
- **Halle** (Biuro projektowe praca i życie)
- **Weißenfels** (Biuro dzielnicy Weißenfels-Neustadt)
- **Zerbst** (Diakonia Zerbst)

Doradztwo dla migrujących pracowników jest realizowane w językach obcych. Aktualnie pracownicy mówią w językach **bułgarskim, niemieckim, angielskim, polskim, rosyjskim, rumuńskim, węgierskim, ukraińskim**. Można także skorzystać z tłumacza.

Tipp: Erkundigen Sie sich über die Website von BemA oder seiner Kooperationspartnerinnen und Kooperationspartner, wie Sie einen Termin machen können.

Beratungen zu Fragen der sozialen Integration werden in Sachsen-Anhalt auch von den landesweiten Gesonderten Beratungsstellen (GBB), die Migrationsberatung für Erwachsene (MBE) und Jugendliche (JMD) angeboten.

Willkommensbegleitung im Rahmen der Landesinitiative Fachkraft im Fokus (FiF)

Die Willkommensbegleitung ist ein Teilprojekt der Landesinitiative Fachkraft im Fokus (FiF) Sachsen-Anhalt. Es richtet sich speziell an beruflich qualifizierte bzw. beruflich erfahrene Asylbewerberinnen und Asylbewerber mit guten Bleibeperspektiven. Ziel ist die möglichst frühzeitige und zügige Integration internationaler Fachkräfte in den regionalen Arbeitsmarkt in Sachsen-Anhalt. Das Projekt wird im Auftrag des Ministeriums für Arbeit, Soziales und Integration des Landes Sachsen-Anhalt umgesetzt und wird gefördert aus Mitteln des Landes und des Europäischen Sozialfonds sowie der Bundesagentur für Arbeit.
Wenden Sie sich an die Willkommensbegleiterinnen und Willkommensbegleiter in den fünf regionalen Beratungsstellen Sachsen-Anhalts oder an die Koordination der Willkommensbegleitung, wenn Sie

- über einen Berufsabschluss oder Berufserfahrung verfügen oder
- gerne in Sachsen-Anhalt arbeiten möchten.

Willkommensbegleiterinnen und -begleiter beraten Sie individuell zum Arbeitsmarkt und unterstützen Sie bei der Suche nach einem passenden Arbeitgebende in Sachsen-Anhalt. Sie helfen Ihnen dabei, Ihre beruflichen Perspektiven, Chancen und Möglichkeiten zu nutzen.

Die Willkommensbegleiterinnen und -begleiter

- helfen bei der Suche nach passenden Stellenangeboten in sachsen-anhaltischen Unternehmen
- erstellen mit Ihnen gemeinsam ein Kompetenzprofil und erarbeiten mit Ihnen einen Plan zur weiteren persönlichen beruflichen Entwicklung für eine erfolgreiche Integration
- unterstützen dabei, Ihre Bewerbungsunterlagen zusammenzustellen und sich dem Arbeitgebenden gut zu präsentieren

Wskazówka: Na stronie BemA można znaleźć informacje o partnerach współpracujących i sposobie rezerwacji terminu.

Porady i pytania dotyczące integracji społecznej są obsługiwane w Sachsen - Anhalt także przez instytucje doradcze trudniące się odrębnym doradztwem i opieką dla migrantów zgodnie z ustawą krajową o przyjmowaniu (gBB), doradztwem dla dorosłych migrujących (MBE) oraz doradztwem dla młodocianych migrujących (JMD).

Wsparcie po przyjeździe w ramach krajowej inicjatywy Fachkraft im Fokus (FiF)

Wsparcie po przyjeździe w nowe miejsce to podprojekt krajowej inicjatywy Fahkraft im Fokus (FiF) w Sachsen-Anhalt. Jest skierowany specjalnie do osób posiadających kwalifikacje zawodowe, względnie z doświadczeniem zawodowym. Celem jest możliwie wczesna i szybka integracja międzynarodowych specjalistów z regionalnym rynkiem pracy w Sachsen-Anhalt. Projekt jest realizowany na zlecenie Ministerstwa Pracy, Spraw Socjalnych i Integracji Kraju Związkowego Sachsen-Anhalt i dofinansowywany ze środków kraju związkowego i Europejskiego Funduszu Socjalnego oraz Federalnej Agencji Pracy.
Prosimy zwrócić się do osób wspierających osoby po przyjeździe z 5 regionalnych punktów doradczych Sachsen-Anhalt lub do organu koordynującego wsparcie po przyjeździe w nowe miejsce, jeśli

- Dysponują Państwo kwalifikacjami zawodowymi lub doświadczeniem zawodowym lub
- Chcieliby Państwo pracować w Sachsen-Anhalt

Osoby wspierające po przyjechaniu zapewniają indywidualne doradztwo odnośnie rynku pracy i wspierają podczas poszukiwania odpowiedniego pracodawcy w Sachsen-Anhalt. Pomogą chętnie wykorzystać perspektywy zawodowe, szanse i możliwości.

Osoby wspierające osoby przybyłe w nowe miejsce

- Pomogą w poszukiwaniu odpowiednich ofert pracy w przedsiębiorstwach w Sachsen-Anhalt
- Sporządzą wspólnie z Państwem profil kompetencji i opracują z Państwem plan dalszego, indywidualnego rozwoju zawodowego w celu udanej integracji
- Pomogą w zebraniu dokumentów aplikacyjnych i przy dobrej prezentacji u pracodawcy

- begleiten Sie bei der Integration in das berufliche Leben und bleiben auch während der Probezeit oder Praktikum als Ansprechpersonen an Ihrer Seite
- unterstützen Sie bei der Erweiterung Ihrer sprachlichen Kompetenzen und der Anerkennung Ihres Berufsabschlusses
- geben Auskunft zu Behördengängen, zur Kinderbetreuung, Wohnungssuche und mehr. Auch der Netzwerkpartner WelcomeCenter Sachsen-Anhalt hilft gern dabei.

Nutzen Sie auch den Wegweiser nach Sachsen-Anhalt des Fachkräftesicherungsportals.

Zentrum für Migration und Arbeitsmarkt (ZEMIGRA)

Wenn Sie sich zunächst orientieren und informieren wollen und noch nicht genau wissen, welches Angebot Sie für ihre berufliche Weiterentwicklung brauchen, dann können Sie sich an das **Zentrum für Migration und Arbeitsmarkt (ZEMIGRA)** wenden.
ZEMIGRA bietet eine Internetplattform mit vielen Informationen rund um das Thema „Migration und Arbeitsmarkt“ an. Das Portal finden Sie unter: zemigra.sachsen-anhalt.de. Dort sind zwei Rubriken besonders interessant, um das richtige Angebot zu finden:
- Die Landkarte
- Die Infothek

Die Landkarte
In der **Zemigra-Landkarte** sind alle aktuell gemeldeten Angebote für die Unterstützung von Migranten und Migrantinnen bei der Suche nach Ausbildung oder Arbeit in Sachsen-Anhalt aufgelistet. So können Sie schnell nach Stichworten suchen, ob es ein bestimmtes Angebot bei Ihnen in der Nähe gibt. Die Angebote sind z.B. nach folgenden Kategorien sortiert:
- Beratung und Begleitung der Suche nach einer Ausbildung
- Beratung und Begleitung der Suche nach einer Beschäftigung
- Angebote der beruflichen Orientierung / Kompetenzfeststellung
- Angebote der Sprachförderung
- Angebote zur Anerkennung von Schul- und/oder Berufsabschlüssen
- Angebote der beruflichen Weiterbildung / Teilqualifizierung

Die Landkarte soll Ihnen die Suche und den Kontakt zu Beratungsstellen und Schulungsangeboten erleichtern.

- Będą towarzyszyć Państwu w integracji zawodowej i pozostaną do dyspozycji także podczas okresu próbnego lub praktyki jako osoby kontaktowe
- Będą wspierać Państwa w dalszym rozwoju kompetencji językowych i przy uznawaniu kwalifikacji zawodowych
- Udzielą informacji odnośnie załatwiania spraw urzędowych, opieki nad dziećmi, poszukiwania mieszkania i innych. Również chętnie pomoże nasz sieciowy partner WelcomeCenter Sachsen-Anhalt.

Prosimy skorzystać także z przewodnika do portalu bezpieczeństwa dla specjalistów kraju związkowego Sachsen-Anhalt.

Centrum ds. migracji i rynku pracy (ZEMIGRA)

Jeśli chcą Państwo się najpierw zorientować i uzyskać informacje i nie wiedzą Państwo jeszcze dokładnie, jakiej oferty potrzebują Państwo w ramach ustawicznego kształcenia zawodowego, można zwrócić się do **Centrum ds. migracji i rynku pracy (ZEMIGRA)**.
ZEMIGRA oferuje platformę internetową z wieloma informacjami dotyczącymi tematu „migracji oraz rynku pracy”. Portal znaleźć można pod adresem: zemigra.sachsen-anhalt.de. Tam znajdują się szczególnie interesujące dwie rubryki , które pozwalają na odszukanie odpowiedniej oferty
- Karta kraju
- Infoteka

Karta krajowa
W ramach **karty krajowej Zemigra** znaleźć można aktualne oferty wsparcia migrantów podczas poszukiwania możliwości edukacji i pracy w Sachsen-Anhalt. Można wyszukiwać szybko według haseł, sprawdzając, czy dana oferta jest dostępna w pobliżu. Oferty są sortowane np. wg następujących kategorii:
- doradztwo i towarzyszenie w ramach poszukiwania edukacji
- doradztwo i towarzyszenie w ramach poszukiwania zatrudnienia
- oferty w zakresie zawodowej orientacji/ustalenia kompetencji
- oferty wsparcia językowego
- oferty uznania tytułów szkolnych i/lub zawodowych
- oferty kształcenia ustawicznego/częściowego kwalifikowania

Karta kraju ma ułatwić poszukiwania oraz kontakt z punktami doradczymi i instytucjami szkolnymi.

Die Infothek

In der Infothek werden zentrale Themen der Integration in Ausbildung und/oder Arbeit erklärt. Die Infothek hilft sich weiter zu informieren, Hinweise zu Literatur zu erhalten und Zusammenhänge zu erklären. Einzelne Informationen wurden in Rubriken zusammengefasst. So finden Sie z. B. Informationen zu:

- Rechtlichen Grundlagen
- Qualifizierungsmöglichkeiten, Sprachförderung oder Erwerb von Abschlüssen
- Zentralen Förderprogrammen für Beschäftigung und Weiterbildung

Alle Informationen in der Infothek sollen Ihnen helfen, sich besser orientieren zu können. Sie erhalten Erklärungen zu Begriffen und weitere Literaturhinweise, wenn Sie selbst weiter recherchieren wollen. Sie verweisen je nach Thema zu zentralen Ansprechpersonen oder auf das Angebot in der Landkarte.

Infoteka

Infoteka to miejsce, gdzie wyjaśniane są centralne tematy integracji w ramach kształcenia i/ lub pracy. Infoteka pozwala uzyskać dalsze informacje, wskazówki odnośnie literatury a także wyjaśnia powiązania. Poszczególne informacje są zestawiane w rubrykach. I tak znaleźć można np. informacje odnośnie:

- prawnych podstaw
- możliwości kwalifikacji, wsparcia językowego lub kształcenia ustawicznego
- głównych programów wspierających zatrudnienie i doskonalenie zawodowe

Wszystkie informacje w infotece mają pomóc w lepszej orientacji. Zawierają wyjaśnienia pojęć oraz dalsze wskazówki dotyczące literatury, jeśli chcą Państwo sami szukać. Odwołują się także do centralnej osoby właściwej dla danego tematu lub ofert bezpośrednio na mapie kraju związkowego.

Beratung zu Ausbildung und Studium

Die Beratungsfachkräfte der Agentur für Arbeit beraten und vermitteln in **Ausbildung** und **Studium**. Sie unterstützen beispielsweise die Berufswahl.

In Deutschland gibt es verschiedene Formen der Ausbildung:

- betriebliche Ausbildung / duale Ausbildung (Verbindung von Schule und Arbeit)
- schulische Ausbildung
- duales Studium (Studium an einer Hochschule bei gleichzeitiger Arbeit im Betrieb)
- Hochschulstudium (Studium an einer Universität oder Hochschule für angewandte Wissenschaften)

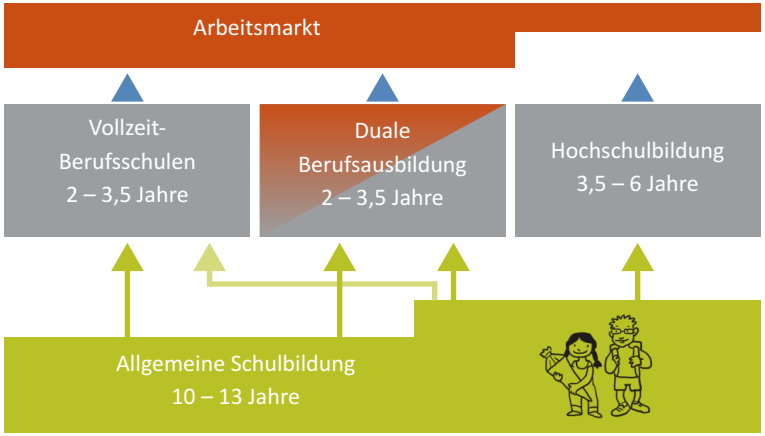

Überblick – der Weg von jungen Menschen ins Berufsleben

Damit wir das persönliche Beratungsgespräch gut und erfolgreich gestalten können, bringen Sie bitte folgende Unterlagen mit:

- Personalausweis oder anderes Ausweisdokument
- Aufenthaltsgenehmigung
- Lebenslauf
- Schulzeugnisse (Abschlusszeugnisse), sonstige Zeugnisse [Beratung]
- bisherige Arbeitszeugnisse (Praktikum, Trainee, entgeltliche Tätigkeiten etc.)
- Ärztliche Bescheinigung (Attest), wenn vorhanden

Die Zeugnisse müssen in Deutschland anerkannt sein.

Doradztwo w sprawie edukacji i studiów

Specjaliści ds. doradztwa Agencji Pracy doradzają i pośredniczą również w sprawach związanych z edukacją i studiami. Na przykład wspierają w wyborze zawodu.

W Niemczech istnieją różne formy edukacji:

- Edukacja zakładowa / podwójna edukacja (połączenie szkoły i pracy)
- Edukacja związana z ukończeniem szkoły
- Studia dualne (studia w szkole wyższej i jednoczesna praca w zakładzie)
- Studia w szkole wyższej (studia na uniwersytecie lub szkole wyższej dla nauk stosowanych)

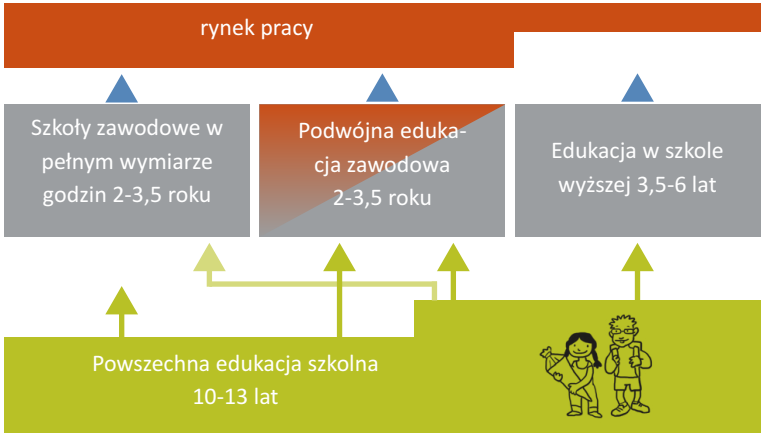

Przegląd -droga od młodego człowieka do życia zawodowego

Abyśmy mogli dobrze i z powodzeniem zaplanować indywidualną rozmowę konsultacyjną, prosimy zabrać ze sobą następujące dokumenty:

- Dowód osobisty lub inny dokument tożsamości
- Zezwolenie na pobyt
- Życiorys
- Świadectwa szkolne (świadectwa ukończenia), inne świadectwa (doradztwo)
- Dotychczasowe świadectwa pracy (praktyka, staż, odpłatnie wykonywana praca, etc.)
- Zaświadczenie lekarskie (zwolnienia), jeśli istnieją

Świadectwa muszą zostać uznane w Niemczech.

Berufsausbildung

Den richtigen Beruf für sich finden

Bei der Auswahl des persönlichen Berufswunsches hilft es, zunächst die eigenen Stärken, Fähigkeiten und Interessen realistisch einzuschätzen.
Unser Tipp: Ein Unterstützungsangebot ist der Kompetenzcheck der Agentur für Arbeit.
Am Ende bekommen Sie auf Wunsch eine Kompetenzdokumentation.

Ebenso wichtig ist es zu wissen, in welchen Branchen und Berufen in Sachsen-Anhalt aktuell ein hoher Bedarf an Fachkräften besteht. Hierüber informiert der Chancenatlas Sachsen-Anhalt der Agentur für Arbeit.

Sprechen Sie mit Ihrer Beratungsfachkraft über die Möglichkeiten Ihrer perspektivischen Berufswahl.

Edukacja zawodowa

Znaleźć właściwy zawód dla siebie

Przy wyborze indywidualnego wymarzonego zawodu pomocne jest, aby najpierw realistycznie ocenić własne mocne strony, umiejętności i zainteresowania.
Nasz rada: oferta wsparcia to sprawdzenie kompetencji przez Agencję Pracy.

Równie ważne jest, aby wiedzieć, w których branżach i zawodach jest aktualnie w Sachsen-Anhalt wysokie zapotrzebowanie na wykwalifikowanych pracowników. O tym informuje atlas szans Sachsen-Anhalt wydawany przez Agencję Pracy.

Warto porozmawiać ze specjalistą ds. doradztwa odnośnie możliwości wyboru zawodu z perspektywami.

Agenturen für Arbeit in Ihrer Umgebung.
Agencje Pracy w Państwa okolicy

Betriebliche Ausbildung (duale Ausbildung)

In Deutschland werden derzeit etwa 400 verschiedene anerkannte Ausbildungsberufe angeboten. Hierbei wird zwischen dualer und schulischer Ausbildung unterschieden.

Die **betriebliche Berufsausbildung (duale Ausbildung)** kombiniert theoretische und praktische Lerninhalte. Im zeitlichen Wechsel mit der Anleitung in einem Betrieb wird in der Berufsschule unterrichtet.

Die betriebliche (duale) Ausbildung dauert zwischen zwei und dreieinhalb Jahren. Sie ist damit wesentlich kürzer als beispielsweise eine Hochschulausbildung (3,5 bis 6 Jahre).

Die **Vorteile einer betrieblichen Ausbildung (dualen Ausbildung)** im Überblick:

- es kann mit jedem Schulabschluss (allgemeine Schulbildung) gestartet werden
- Gelerntes wird bereits in der Ausbildung unmittelbar in die Praxis umgesetzt
- es gibt eine feste Vergütung
- es bestehen gute Chancen, vom Ausbildungsbetrieb übernommen zu werden

Sollten Sie zum Beispiel zwischen 16 und 17 Jahren alt und eine geflüchtete Person sein, können Sie ein **Berufsvorbereitungsjahr (BVJ)** aufnehmen. Das BVJ verbindet Berufsvorbereitung und Deutschunterricht. Das BVJ mit der Möglichkeit zum Erwerb des Hauptschulabschlusses kann sich anschließen.

Darüber hinaus gibt es das Angebot **Einstiegsqualifizierung ++ (EQ++)**. Dieses Angebot unterstützt die Ausbildungsvorbereitung für über 18-Jährige, bestehend aus betrieblichem Praktikum, Berufsvorbereitung und Sprachförderung. Es ist bis jetzt an drei Standorten in Sachsen-Anhalt verfügbar.

Seit April 2016 setzen das Ministerium für Arbeit, Soziales und Integration gemeinsam mit der Bundesagentur für Arbeit (den Agenturen für Arbeit Sachsen-Anhalt) das Landesprogramm **„Zukunftschance assistierte Ausbildung“ (ZaA)** um. Hier erhalten junge Zugewanderte durch entsprechende Vorbereitung und intensive sozialpädagogische Begleitung eine individuelle Unterstützung, um erfolgreich eine berufliche Ausbildung zu absolvieren.

Edukacja zakładowa (dualna edukacja)

W Niemczech oferowanych jest obecnie ok. 400 różnych, uznanych wyuczonych zawodów. Przy tym rozróżnia się między edukacją dualną i szkolną.

Zakładowa edukacja zawodowa (dualna edukacja) łączy teoretyczne i praktyczne treści nauczania. Zajęcia są prowadzone w szkole zawodowej na zmianę z nauką w zakładzie.

Zakładowa (dualna) edukacja trwa od 2 do 3,5 roku. Tym samym jest znacznie krótsza niż na przykład edukacja w szkole wyższej (3,5 do 6 lat).

Zalety zakładowej edukacji (podwójnej edukacji) w skrócie:

- Można ją rozpocząć posiadając każde świadectwo ukończenia szkoły (powszechne wykształcenie szkolne)
- To, czego się Państwo nauczyli jest bezpośrednio już w czasie edukacji wdrażane w praktyce
- Jest wypłacane stałe wynagrodzenie
- Istnieje spora szansa pozostania na dłużej w zakładzie, w którym odbywa się nauka

Na przykład, jeśli są Państwo uchodźcami w wieku od 16 do 17 lat, mogą się Państwo zdecydować na ukończenie **jednorocznego przygotowania zawodowego (BVJ)**. Program ten łączy przygotowanie zawodowe z zajęciami z niemieckiego. Jednoroczna szkołą zawodowa może się łączyć z możliwością zdobycia świadectwa ukończenia szkoły głównej.

Ponadto istnieje **oferta kwalifikacji wstępnej ++ (EQ++)**. Ta oferta wspiera przygotowanie edukacyjne dla osób powyżej 18 lat, składając się z praktyki zawodowej, przygotowania zawodowego i wsparcia językowego. Jest ona dostępna obecnie w 3 lokalizacjach w Sachsen-Anhalt.

Od kwietnia 2016 Ministerstwo Pracy, Spraw Socjalnych i Integracji wspólnie z Federalną Agencją Pracy (z agencjami pracy Sachsen-Anhalt) realizują krajowy program **„Edukacja wspomagana szansami na przyszłość“ (ZaA)**. W tym przypadku młodzi uchodźcy otrzymają, poprzez odpowiednie przygotowanie i intensywną pomoc socjalno-pedagogiczną, indywidualne wsparcie, aby ukończyć z powodzeniem edukację zawodową.

Bei Interesse fragen Sie gerne bei unseren Beratungsfachkräften nach entsprechenden Informationsmaterialien.

Weitere Angebote

Für Ihre Fragen rund um die Ausbildung gibt es in Sachsen-Anhalt spezielle Programme zur Integration in Ausbildung, zum Beispiel

- das Projekt **Migrant*innen in Dualer Ausbildung (MiiDU)** oder
- die **Koordinierungsstelle Ausbildung und Migration (KAUSA).**

Das Modellprojekt **„Migrant*innen in Dualer Ausbildung – MiiDu“** wird seit dem 01.09.2015 in Trägerschaft des Landesnetzwerks Migrantenorganisationen Sachsen-Anhalt (LAMSA) umgesetzt. Ziel ist die Sensibilisierung von Jugendlichen und Eltern aus Migrationsfamilien für eine duale Ausbildung, die Vorbereitung auf eine betriebliche Ausbildung sowie eine Sensibilisierung von Unternehmen für die Ausbildung von Migrantinnen und Migranten.
Erfahren Sie hier mehr zum Programm und den Kontakt vor Ort.

Die **Koordinierungsstelle Ausbildung und Migration (KAUSA)** berät und informiert Selbstständige, Jugendliche und Eltern mit Migrationsgeschichte sowie junge Geflüchtete rund um das Thema berufliche Bildung.
Junge Migrantinnen und Migranten, aber auch Unternehmerinnen und Unternehmer finden über die KAUSA Servicestelle zueinander.
Erfahren Sie hier mehr zum Programm und den Kontakt vor Ort.

Jeśli są Państwo zainteresowani prosimy zapytać u naszych specjalistów ds. doradztwa o odpowiednie materiały informacyjne.

Inne oferty

W razie Państwa pytań dotyczących edukacji w Sachsen-Anhalt istnieją specjalne programy związane z integracją w edukacji, np.

- Projekt **Migranci w czasie dualnej edukacji (MiiDU)** lub
- **Punkt koordynacji edukacja i migracja (KAUSA)**.

Modelowy projekt **„Migranci w czasie podwójnej edukacji (MiiDU)”** jest realizowany od 01.09.2015 pod patronatem krajowej sieci organizacji dla migrantów Sachsen-Anhalt (LAMSA). Celem jest uwrażliwienie młodzieży i rodziców z rodzin migracyjnych na podwójną edukację, przygotowanie do edukacji zawodowej oraz uwrażliwienie przedsiębiorstw na edukację migrantów.
Więcej o programie i możliwości kontaktu można się dowiedzieć tutaj.

Punkt koordynacji edukacja i migracja (KAUSA) doradza i informuje osoby prowadzące samodzielną działalność, młodzież i rodziców z tłem migracyjnym oraz młodych uchodźców odnośnie kształcenia zawodowego.
Młodzi migranci, ale także przedsiębiorcy, odnajdują się wzajemnie za pośrednictwem punktu obsługi KAUSA.
Więcej o programie i możliwości kontaktu można się dowiedzieć tutaj.

Schulische Berufsausbildung

Eine weitere Möglichkeit, um in Deutschland den passenden Beruf zu finden, sind die **schulischen Ausbildungsberufe**. Bei einer **schulischen Ausbildung** erfolgt die Ausbildung ausschließlich in der Berufsschule/ Berufsfachschule. Die schulische Ausbildung kann die Vorstufe für weitere Berufsausbildungen sein.

Ausbildungen im Vergleich:

Betriebliche Berufsausbildung (Duale Berufsausbildung)
z. B. für die Berufsbilder Gärtner/in, Mechatroniker/in, Mediengestalter/in, Zahntechniker/in; Tierpfleger/in

Hauptmerkmal	praktische Ausbildung / Auszubildender
Schulabschluss	der Betrieb entscheidet
Voraussetzung zur Zulassung	Eignungstest beim Arbeitgeber
Bewerbungsfrist	1 – 1,5 Jahre vor Ausbildungsbeginn
Wo bewerben	beim Ausbildungsbetrieb
Lernort	im Ausbildungsbetrieb, in der Berufsschule
Lernmodus	Wechsel von Praxis im Betrieb und Unterricht in der Berufsschule
Ausbildungsdauer	je nach Beruf 2 bis 3,5 Jahre
Verdienst	Ausbildungsvergütung , unterscheidet sich berufsweise, teilweise von Betrieb zu Betrieb
Finanzierung	Ausbildungsvergütung
Finanzielle Hilfe beantragen	bei der Berufsausbildungsbeihilfe (BAB), unter bestimmten Voraussetzungen bei der örtlichen Agentur für Arbeit
Weitere Hilfe	Ausbildungsbegleitende Hilfe (ABH)
Weitere Infos	Berufsberatung der Hoch- und Fachhochschulen

Schulische Berufsausbildung
z. B. für das Berufsbild Technische/r Assistent/in, Kaufmännische/r Assistent/in; Fremdsprachenkorrespondent/in; Erzieher/in

Hauptmerkmal	Status Schülerin / Schüler
Schulabschluss	gesetzlich festgelegt
Voraussetzung zur Zulassung	im Regelfall abhängig vom Schulabschluss / in Abhängigkeit vom angestrebten Ausbildungsabschluss
Bewerbungsfrist	oft ein Jahr vor Ausbildungsbeginn (manchmal wird ein Praktikum vor der Ausbildung verlangt)
Wo bewerben	an der Berufsfachschule
Lernort	an der Berufsfachschule und teilweise im Praktikumsbetrieb
Lernmodus	Vollzeitunterricht an der Berufsfachschule mit Praktika
Ausbildungsdauer	je nach Beruf ein bis drei Jahre
Verdienst	meistens keine Ausbildungsvergütung
Kosten	staatliche Schulen: meist kostenlos; private Schulen: Schulgeld
Finanzierung	unter bestimmten Voraussetzungen finanzielle Hilfe nach dem Bundesausbildungsförderungsgesetz (BAföG)
Finanzielle Hilfe beantragen	beim Amt für Ausbildungsförderung
Weitere Infos	Berufsausbildungsberatung der Berufsfachschulen

Szkolna edukacja zawodowa

Innym sposobem znalezienia właściwej pracy w Niemczech są zawody wyuczone w szkole. W przypadku edukacji szkolnej odbywa się ona wyłącznie w szkole zawodowej/specjalistycznej szkole zawodowej. Edukacja szkolna może być wstępem do dalszej edukacji zawodowej.

Możliwości edukacji w porównaniu:

Zakładowa edukacja zawodowa (podwójna edukacja zawodowa)
np. dla profilu zawodowego ogrodnik, mechatronik, twórca mediów, technik dentystyczny, opiekun zwierząt

Główna cecha	Praktyczna edukacja/uczeń zawodu
Ukończenie szkoły	decyduje zakład
Warunek dopuszczenia	test kwalifikacyjny u pracodawcy
Okres ubiegania się	1-1,5 roku rozpoczęciem edukacji
Gdzie się ubiegać	w zakładzie oferującym przyuczenie do zawodu
Miejsce nauki	w zakładzie oferującym przyuczenie do zawodu, w szkole zawodowej
Tryb nauki	na zmianę praktyka w zakładzie i zajęcia w szkole zawodowej
Czas trwania edukacji	w zależności od zawodu od 2 do 3,5 roku
Wynagrodzenie	Wynagrodzenie otrzymywane przez ucznia, różni się w zależności od zawodu, częściowo od zakładu,
Finansowanie	wynagrodzenie otrzymywanie przez ucznia
Wnioskowanie o pomoc finansową	w przypadku dodatków do edukacji zawodowej (BAB) w określonych warunkach, w miejscowej Agencji Pracy
Dalsza pomoc	Pomoc dla osób kształcących się (ABH)
Inne informacje	Doradztwo zawodowe na Uczelniach Wyższych i w Wyższych Szkołach Zawodowych

Szkolna edukacja zawodowa
Np. dotycząca edukacji w kierunku asystenta technicznego, asystenta handlowego, korespondenta w języku obcym, wychowawcy

Główna cecha	Status uczeń/ uczennica
Ukończenie szkoły	decyduje ustawa
Warunek dopuszczenia	z reguły zależnie od ukończenia szkoły/ zależnie od tytułu, który chce się uzyskać
Okres ubiegania się	często jeden rok przed rozpoczęciem edukacji (czasami przed edukacją wymagana jest praktyka)
Gdzie się ubiegać	w szkole zawodowej
Miejsce nauki	w szkole zawodowej i częściowo w zakładzie praktyki
Tryb nauki	pełen wymiar zajęć w szkole zawodowej i praktyki
Czas trwania edukacji	w zależności od zawodu od 1 do 3 lat
Wynagrodzenie	najczęściej brak wynagrodzenia
Koszty	szkoły państwowe: najczęściej bezpłatnie; szkoły prywatne: czesne
Finansowanie	w pewnych przypadkach pomoc finansowa zgodnie z ustawą o wsparciu edukacji federalnej
Wnioskowanie o pomoc finansową	w urzędzie ds. wsparcia edukacji
Dalsze informacje	obsługa edukacji zawodowej w szkołach zawodowych

Studium

Das Studium an einer Hochschule in Deutschland verbessert die Chancen, in verschiedenen und gut bezahlten Berufsfeldern tätig zu werden. Auch setzen viele attraktive Tätigkeiten wie etwa der Lehrerberuf einen Hochschulabschluss voraus.

Unsere Beratungsfachkräfte unterstützen Sie gerne bei der Entscheidungsfindung, wenn Sie studieren möchten. Das persönliche Beratungsgespräch kann wichtige Fragen grundlegend und frühzeitig klären.

Wichtige Fragen vor der Aufnahme eines Studiums an einer Universität oder Hochschule für angewandte Wissenschaften (Fachhochschule) klären die Beratungsfachkräfte für akademische Berufe der Agentur für Arbeit mit Ihnen im persönlichen Gespräch.

Informieren Sie sich vor dem persönlichen Beratungsgespräch in der Agentur für Arbeit möglichst umfassend selbstständig. Zum Beispiel auf der Internetseite www.studienwahl.de oder www.abi.de. Oder indem Sie einen öffentlichen Informationstag der Hochschule Ihrer Wahl nutzen.

Duales Studium

Eine Sonderform in Deutschland ist das **Duale Studium**. Die dualen Studiengänge ermöglichen durch die Kombination der **Lernorte Betrieb und Hochschule** eine intensive Verknüpfung zwischen Wissenschaft und praktischer Anwendung in der Wirtschaft. Ein weiterer Vorteil des Dualen Studiums ist die frühzeitige Bindung von jungen hochqualifizierten Fachkräften an das Unternehmen.

Wer sich für ein Studium (auch duales Studium) in Sachsen-Anhalt entscheidet, hat die Auswahl zwischen sehr vielen Studiengängen an Fachhochschulen und Universitäten. Zur Übersicht der Standorte siehe hier.

Studia

Studia w szkole wyższej w Niemczech poprawiają szanse na podjęcie pracy w różnych i dobrze opłacanych obszarach działalności zawodowej. Często atrakcyjne zajęcia jak np. zawód nauczyciela powodują konieczność ukończenia szkoły wyższej.

Nasi specjaliści wspierają Państwa podczas podejmowania decyzji o studiowaniu. Osobista rozmowa w ramach doradztwa może pozwolić na zasadnicze i odpowiednio wcześniejsze wyjaśnienie pewnych kwestii.

Ważne kwestie przed podjęciem studiów na uniwersytecie lub szkole wyższej w zakresie nauk stosowanych (szkoła wyższa zawodowa) wyjaśniają pracownicy doradzający na obszarze zawodów akademickich w agencji pracy w ramach rozmowy osobistej.

Zachęcamy do uzyskania we własnym zakresie wyczerpujących informacji przed odbyciem osobistej rozmowy w zakresie doradztwa w agencji pracy. Na przykład na stronie www.studienwahl.de lub www.abi.de. Warto także skorzystać z dni otwartych na wybranej szkole wyższej.

Studia dualne

Specjalną formą w Niemczech są **studia dualne**. Dualne studia umożliwiają kombinację nauki w formie pracy w zakładzie i uczenia się na studiach wyższych, co pozwala na intensywne połączenie między nauką oraz praktycznym zastosowaniem w gospodarce. Dalszą korzyścią dualnych studiów jest wczesne powiązanie młodych, dobrze wykwalifikowanych pracowników i przedsiębiorstw.

Kto zdecyduje się na studia (także dualne) w Sachsen-Anhalt, ma wybór między bardzo wieloma kierunkami studiów na wyższych szkołach zawodowych i uniwersytetach. Przegląd lokalizacji znajdą Państwo tutaj.

Hochschulstudium und Duales Studium - Die Vorteile im Vergleich

Vorteile des Dualen Studiums:

- enge Verzahnung von Studien- bzw. Theoriephasen und praktischer Ausbildung
- möglicher direkter Einstieg in das mittlere Management einer Firma bei Studienabschluss
- Ausbildungsvergütung während des Studiums durch den Betrieb

Die Vorteile eines Hochschulstudiums:

- Vielfältige Wahlmöglichkeiten auf dem nationalen und internationalen Arbeitsmarkt
- Anerkennung des Studienabschlusses in Europa
- Zugang zu lukrativen und einkommensstarken Berufen

Studium-Varianten im Vergleich:

Duales Studium (Studieren im Praxisverbund oder eine Sonderausbildung für Abiturienten)

Hauptmerkmale	praktische und theoretische Ausbildung (Abschluss eines Ausbildungsvertrags mit einem Unternehmen)
Vorteile	starke Anbindung an das Unternehmen
Schulabschluss	Allgemeine Hochschulreife (Abitur) oder Fachhochschulreife
Zulassungstest	Eignungstest beim Arbeitgeber
Bewerbungsfrist	mindestens ein Jahr vor Studienbeginn
Lernorte	an Berufsakademien, der Dualen Hochschule Baden-Württemberg, an (Fach-)Hochschulen, vereinzelt auch an Universitäten, im Unternehmen
Lernmodus	Wechsel von Studium und Ausbildungsberuf (ausbildungsintegriert) oder Wechsel von Studium und Praxisphasen im Unternehmen/ berufliche Teilzeittätigkeit im Studium (praxisintegriert)
Studiendauer	Drei Jahre
Abschluss	mit Bachelor (oft auch Ausbildungsabschluss)
Verdienst	Vergütung durch regelmäßiges Gehalt je nach Unternehmen
Weitere Infos	Berufsberatung der Hoch- und Fachhochschulen

Hochschulstudium

Hauptmerkmal	Studium in einem Bachelor- oder Masterstudiengang
Schulabschluss	Allgemeine Hochschulreife (Abitur), Fachhochschulreife
Zulassungsvoraussetzungen	hochschulinterne Auswahlverfahren, gelegentlich Eignungstests, Auswahlverfahren für bundesweit zulassungsbeschränkte Studiengänge
Vorteile	unternehmensunabhängiges Studieren
Bewerbungsfrist	ab Erhalt des Abiturzeugnisses bis zum 15. Juli des Abiturjahres oder bis 15. Januar des Folgejahrs
Lernort	an Hochschulen (Universitäten), Fachhochschulen, privaten Hochschulen
Lernmodus	Studium im Studiengang, möglich sind Praxissemester
Studiendauer	mindestens drei Jahre (Bachelor) plus mindestens zwei Jahre (Master)
Abschluss mit	Bachelor oder Master, Staatsexamen
Kosten	staatliche Hochschulen: kostenlos; private Hochschulen: Studiengebühren
Finanzierung	durch BAföG oder Stipendium; Antragstellung für finanzielle Hilfe? Online (BAföG-Formblätter), Studentenwerke
Weitere Infos	zentrale Studienberatung an der jeweiligen Hochschule; abi-Infomappen, abi dein weg in studium und beruf; Berufsberatung/ Team akademische Berufe

Studia wyższe oraz studia dualne – porównanie korzyści.

Korzyści dualnych studiów:

- ścisłe zazębienie faz studiowania względnie teorii oraz wykształcenia praktycznego
- możliwe bezpośrednie wdrożenie w ramach średniego szczebla zarządzania firmy w momencie zakończenia studiów
- wynagrodzenie z tytułu edukacji podczas studiów wypłacane przez zakład

Korzyści studiów wyższych:

- różne możliwości wyboru na krajowym i międzynarodowym rynku pracy
- uznanie ukończonych studiów w Europie
- dostęp do lukratywnych dobrze opłacanych zawodów.

Warianty studiów w porównaniu:

Dualne studia (studia stanowiące połączenie praktyki lub specjalne kształcenie abiturientów)

Główne cechy	Kształcenie praktyczne i teoretyczne (zawarcie umowy dotyczącej edukacji z przedsiębiorstwem)
Korzyści	Silny zakres związania z przedsiębiorstwem
Ukończona szkoła	Świadectwo dojrzałości (matura) lub szkoła zawodowa ze świadectwem dojrzałości
Test dopuszczający	Test możliwości u pracodawcy
Termin ubiegania się	Przynajmniej jeden rok przed rozpoczęciem studiów
Miejsca nauki	W akademiach zawodowych, dualne szkoły wyższe w Badenii-Wirtembergii, wyższe szkoły (zawodowe), jednostkowo także uniwersytety, w przedsiębiorstwie
Tryb nauki	Naprzemienna nauka oraz czynności zawodowe (integracja w ramach edukacji) lub naprzemienna nauka i fazy praktyki w przedsiębiorstwie (zawodowa działalność częściowa w ramach studiów (zintegrowanie praktyki)
Czas trwania studiów	trzy lata
Uzyskany tytuł	Licencjat (często także koniec edukacji)
Wynagrodzenie	Wynagrodzenie w regularnej formie w zależności od przedsiębiorstwa
Dalsze informacje	Doradztwo szkół wyższych i wyższych szkół zawodowych

Szkoła wyższa

Główne cechy	Studia w ramach kierunków licencjackich lub magisterskich
Ukończona szkoła	Liceum ogólnokształcące (matura), matura zawodowa
Kryteria przyjęcia	Procedura wyboru szkoły wyższej, niekiedy egzaminy, procedura wyboru dla kierunków o ograniczonej liczbie dopuszczeń
Korzyści	studia niezależne od przedsiębiorstwa
Termin ubiegania się	Od otrzymania świadectwa dojrzałości do 15 lipca roku matury lub do 15 stycznia kolejnego roku
Miejsca nauki	W szkołach wyższych (uniwersytet), wyższych szkołach zawodowych, prywatnych szkołach wyższych
Tryb nauki	Studia w ramach kierunku, możliwe semestry praktyki
Czas trwania studiów	Przynajmniej trzy lata (licencjat) plus przynajmniej dwa lata (magister)
Tytuł	Licencjat lub magister, egzamin państwowy
Koszty	Szkoły państwowe: bezpłatnie, szkoły prywatne: opłaty za studia
Finansowanie	Stypendium lub BaföG, miejsce wnioskowania o pomoc finansową? online (formularz BaföG), zrzeszenia studenckie
Dalsze informacje	Centralne doradztwo dotyczące studiów w danej szkole wyższej, informacje dla maturzystów, droga do studiów i zawodu; doradztwo zawodowe/ zespół zawody akademickie

Einige Hochschulen (Universitäten, Hochschulen / Fachhochschulen) in Sachsen-Anhalt bieten besondere Hilfestellungen für Migrantinnen und Migranten, teilweise auch Studienprogramme für Geflüchtete. Wenden Sie sich an die Abteilungen „Internationales Studieren“ bzw. an die **International Offices** der einzelnen Hochschulen.

Praktikum und Trainee

Praktikum und **Trainee** sind die beiden begleitenden Formen der Berufsausbildung in Deutschland.

Das **Praktikum** ist ein wichtiger Weg, um berufsnahe Erfahrungen zu sammeln und berufspraktische Kompetenzen auszubilden. Es wird meist nicht bezahlt.

Die wichtigsten Arten im Überblick:

- **Schülerbetriebspraktikum:** In den meisten Bundesländern sind Betriebspraktika in der vorletzten oder letzten Klasse vorgeschrieben. Die Organisation erfolgt in der Regel über die Schule.
- **Schnupperpraktikum:** Wenige Tage dauerndes Praktikum von Schülerinnen und Schülern zum Kennenlernen betrieblicher Arbeits- und Ausbildungsbedingungen.
- **Vorpraktikum/Fachpraktikum:** Vorgeschriebenes Praktikum, das als Pflichtpraktikum in der jeweiligen Fachrichtung absolviert werden muss.
- **Studienbegleitendes Praktikum (freiwillig):** Freiwillige berufspraktische Zusatzqualifikation für Studierende aller Fachrichtungen.
- **Anerkennungspraktikum:** Pflichtpraktikum nach einer fachtheoretischen und fachpraktischen Ausbildung zur Anerkennung eines Berufsabschlusses.
- **Praxissemester:** Für Studierende an Fachhochschulen, meist am Ende des Grundstudiums.

Trainees sind berufs- und unternehmensspezifische Startprogramme für akademische Berufsanfängerinnen und Berufsanfänger, z.B. für angehende Führungskräfte. Diese Stellen sind in der Regel befristete sozialversicherungspflichtige Beschäftigungen.

Niektóre szkoły wyższe (uniwersytety, szkoły wyższe, wyższe szkoły zawodowe) w Sachsen-Anhalt oferują szczególne usługi pomocnicze dla emigrantów, częściowo także programy studiów dla uciekinierów. Proszę w tej sprawie zwracać się do działów „międzynarodowe studia” względnie do **International Offices** w poszczególnych szkołach wyższych.

Praktyki i szkolenia

Praktyki i **szkolenia** to formy towarzyszące edukacji zawodowej w Niemczech.

Praktyka to ważna droga gromadzenia doświadczeń związanych z zawodem oraz kształcenia kompetencji praktycznych w zawodzie. Najczęściej praktyki są bezpłatne.

Najważniejsze rodzaje w formie zestawienia:

- **Praktyka zakładowa uczniów:** w większości krajów związkowych praktyka zakładowa jest przewidziana w przedostatniej lub ostatniej klasie. Organizacja ma miejsce z reguły za pośrednictwem szkoły.
- **Praktyka skrócona:** praktyka przez kilka dni dla uczniów, pozwalająca uzyskać wiedzę o warunkach pracy i edukacji
- **Praktyka wstępna/ specjalistyczna:** przewidziana praktyka, która musi zostać ukończona jako obowiązkowa praktyka w ramach danego kierunku.
- **Praktyka dodatkowa do studiów (dobrowolna):** dobrowolne praktyczne zawodowe kwalifikacje dodatkowe dla studentów wszystkich kierunków.
- **Praktyka uznaniowa:** praktyka obowiązkowa po teoretycznym i praktycznym kształceniu zawodowym w celu uznania uzyskanego tytułu zawodowego.
- **Semestr praktyki:** dla studentów wyższych szkół zawodowych, najczęściej na koniec podstawowych studiów.

Szkolenia typu trainee to specyficzne programy startowe specyficzne dla danego zawodu i przedsiębiorstw dla początkujących adeptów akademickich i zawodowych np. dla początkujących kadr zarządzających. Te stanowiska to z reguły miejsca zatrudnienia na czas określony, podlegające ubezpieczeniu społecznemu.

Gute Sprachkenntnisse – der Schlüssel zu Ausbildung, Arbeit und Studium

Ausbildung, Arbeit und Studium setzen gute Sprachkenntnisse in Deutsch voraus. Gute Sprachbeherrschung ebnet Ihnen auch den Weg, um weitere Angebote zur Unterstützung wahrnehmen zu können. Und sie befördert Ihre Chancen bei der persönlichen Planung Ihres Berufswegs in Deutschland. Nutzen Sie daher alle Möglichkeiten, um Ihre Sprachkenntnisse zu verbessern, zum Beispiel durch :

- Integrationskurse (finden Sie hier die Website mit den Adressen zugelassener Integrationskursträger)
- Kurse für berufsbezogenes Deutsch (Sie können an den Basismodulen der berufsbezogenen Sprachförderung teilnehmen, wenn Sie das Sprachniveau B1 beherrschen)
- empfohlene Apps zum Deutschlernen (zum Beispiel das Lernprogramm „Ankommen“ des BAMF und das Sprachlernspiel „Lern Deutsch – Stadt der Wörter“ des Goethe-Instituts)

Dobra znajomość języka - klucz do edukacji, pracy oraz studiów

Edukacja, praca i studia wymagają dobrej znajomości języka niemieckiego. Dobre opanowanie języka toruje drogę skorzystania z dalszych ofert wsparcia. Zwiększa szanse na osobiste planowanie drogi zawodowej w Niemczech. Warto skorzystać z możliwości poprawy umiejętności językowych, np. poprzez:

- Kursy integracyjne (tutaj strony internetowe z adresami dopuszczonych podmiotów organizujących kursy integracyjne).
- Kursy dotyczące zawodowego języka niemieckiego (mogą Państwo wziąć udział w podstawowych modułach zawodowego wsparcia języka, jeśli wykazują Państwo poziom B1).
- Zalecane aplikacje do nauki języka niemieckiego (np. program nauczania „przyjazd” BAMF oraz gra językowa „Ucz się niemieckiego- miasto słów” Instytutu Goethego).

ICH – DU – WIR = JA – TY – MY

Erforderliche Sprachniveaus (sprachliche Kompetenzniveaus) häufiger Berufe

Viele Berufe haben bestimmte Anforderungen an die sprachliche Kompetenz. Im Gemeinsamen Europäischen Referenzrahmen für Sprachen ist das Sprachniveau der Lernenden in sechs verschiedene Kompetenzstufen von A1 (Anfänger) bis C2 (Experten) eingeteilt.

- Das **Kompetenzniveau A** beschreibt Elementare Sprachverwendung (Einstieg und Grundlagen)
- Das **Kompetenzniveau B** beschreibt Selbstständige Sprachverwendung (Mittelstufe und gute Mittelstufe)
- Das **Kompetenzniveau C** beschreibt Kompetente Sprachverwendung (fortgeschrittene und exzellente Kenntnisse)

Beispiele:

- Das **Sprachniveau A2 bis B1** ist beispielsweise erforderlich bei Ingenieurinnen und Ingenieuren
- Das **Sprachniveau ab B2** ist beispielsweise erforderlich für ein Anerkennungsverfahren (Zeugnisbewertung) bei Gesundheitsberufen, bei kaufmännischen und Büroberufen, im Bereich Pflege und Medizin oder in technischen Berufen. Auch Erzieherinnen und Erzieher benötigen dieses sprachliche Kompetenzniveau. Es empfiehlt sich generell für den Einstieg ins Berufsleben.
- Das **Sprachniveau C1** ist beispielsweise erforderlich im Bereich Medizin bzw. bei Gesundheitsberufen wie Ärztin und Arzt, Apothekerin und Apotheker, Psychotherapeutin und Psychotherapeut. Für die Approbation (Berufserlaubnis) wird ein bestandener Sprachtest der jeweiligen Kammer (Ärztekammer, Zahnärztekammer, Apothekerkammer, usw.) verlangt.
- Das **Sprachniveau C2** ist erforderlich für den Lehrerberuf und die Anerkennung als staatlich anerkannter Lehrkraft.

Wymagany poziom językowy (językowy poziom kompetencji) dla zawodów

Wiele z zawodów ma określone wymagania kompetencji językowych. W ramach wspólnej europejskiej ramy referencyjnej dla języków poziom językowy uczącego się jest podzielony na sześć różnych poziomów kompetencji od A1 (początkujący) do C2 (ekspert).

- **Poziom kompetencji A** opisuje elementarne wykorzystanie języka (wstęp i podstawy)
- **Poziom kompetencji B** opisuje samodzielne wykorzystanie języka (poziom średniozaawansowany i dobry poziom średniozaawansowany)
- **Poziom kompetencji C** opisuje kompetentne wykorzystanie języka (wiedza zaawansowana i doskonała)

Przykłady

- **Poziom językowy A2 do B1** jest przykładowo wymagany w przypadku inżynierów
- **Poziom językowy B2** jest przykładowo wymagany dla procedury uznania (ocena świadectw) zawodów w branży zdrowotnej, zawodów handlowych i biurowych, na obszarze opieki i medycyny lub w zawodach technicznych. Również wychowawcy muszą wykazywać ten poziom kompetencji językowej. Generalnie jest zalecany jeśli chodzi o wejście w życie zawodowe.
- **Poziom językowy C1** jest wymagany przykładowo na obszarze medycyny względnie w przypadku zawodów z branży zdrowia w tym w przypadku lekarza, farmaceuty, psychoterapeuty. W celu uzyskania aprobacji (zezwolenia na wykonywanie zawodu) wymaga się zdania egzaminu językowego we właściwej izbie (izba lekarska, stomatologiczna, farmaceutyczna etc.).
- **Poziom językowy C2** jest wymagany w przypadku zawodu nauczyciela oraz konieczności uznania zawodu nauczyciela

Stichwortregister (Glossar)

Anpassungsqualifizierung 30
Approbation (Berufserlaubnis) 56
Ärztliche Bescheinigung (Attest) .....22 / 38
Anerkennung von ausländischen Berufsabschlüssen / Anerkennungsberatung 24

Arbeitgeber.....24 / 36 / 46 / 50
Arbeitsaufnahme.....10 / 12
Arbeitsvermittlung .....22 / 24
Aufenthaltsgenehmigung.....22 / 38
Beglaubigung.....22
Beratung migrantischer Arbeitskräfte (BemA).....32
Berufsberatung.....46 / 50
Berufsvorbereitungsjahr.....42
Betriebliche Ausbildung (Duale Ausbildung).....38 / 42 / 44
Bewerbungsnachweis.....12
Berufsinformationszentrum (BiZ).....18 / 20
Berufsausbildungsbeihilfe (BAB).....46

Berufsausbildungsförderungsgesetz (BAFöG) .....46 / 50

Chancenatlas 40
Duale Studiengänge .....38 / 48 / 50
Eingangszone.....16 / 18
Einstiegsqualifizierung EQ++.....42
Empfang 16
EU-Gleichbehandlungsstelle 32

Wykaz określeń (Glosariusz)

Kwalifikacja dopasowania.....31
Aprobacja (zezwolenie na wykonywanie zawodu) 57
Zaświadczenie lekarskie (atest) .....23 / 39
Uznanie dokumentów zagranicznych / doradztwo w zakresie uznania 25

Pracodawca.....25 / 37 / 47 / 51
Podjęcie pracy .....11 / 13
Pośrednictwo pracy.....23 / 25
Pozwolenie na pobyt.....23 / 39
Poświadczenie 23
Doradztwo dla pracowników migracyjnych (BemA) 33
Doradztwo zawodowe.....47 / 51
Rok przygotowania do pracy 43
Edukacja zakładowa (edukacja dualna) .....39 / 43 / 45
Potwierdzenie aplikowania.....13
Centrum informacji zawodowej (BiZ) .....19 / 21
Pomoc w edukacji zawodowej (BAB) 47

Ustawa o wsparciu kształcenia zawodowego (BaföG) .....47 / 51

Atlas szans 41
Dualne kierunki studiów .....39 / 49 / 51
Strefa wejściowa .....17 / 19
Kwalifikacja początkowa EQ++ 43
Recepcja 17
Instytucja równego traktowania UE 33

Fachkraft im Fokus (FiF) ..... 26 / 36
IQ Netzwerk Sachsen-Anhalt ..... 26 / 28
Jobbörse 20

Mitwirkungspflicht 12
Nebenverdienst 12
Orientierungsberatung ..... 28 / 32
Praktikum ..... 22 / 36 / 38 / 42 / 46 / 52
Schulische Ausbildung ..... 38 / 46
Sozialversicherungspflichtige Beschäftigung 52
Sprachmittlung 14
Sprachniveaus (Sprachliche Kompetenzniveaus) 56
Stellenangebote ..... 12 / 36
Studium ..... 20 / 22 / 38 / 48 / 50 / 54
Trainee ..... 22 / 38 / 52
Veränderungsmitteilung 12
Willkommensbegleiterinnen und -begleiter im Rahmen
der Landesinitiative FiF 36
Zentrum für Migration und Arbeitsmarkt (ZEMIGRA) 38
Zeugnisse ..... 22 / 38 / 50

Projekt Fachkraft im Fokus (FiF) ..... 27 / 37
Sieć IQ Sachsen-Anhalt ..... 27 / 28
Giełda pracy 21

Obowiązek współdziałania 13
Dodatkowy zarobek 13
Doradztwo w zakresie orientacji ..... 29 / 33
Praktyka ..... 23 / 37 / 39 / 43 / 47 / 53
Edukacja szkolna ..... 39 / 47
Zatrudnienie z obowiązkiem składek społecznych 53
Pośrednictwo językowe 15
Poziom językowy (językowy poziom kompetencji) 57
Oferty pracy ..... 13 / 37
Studia ..... 21 / 23 / 39 / 49 / 51 / 55
Program szkoleniowy Trainee ..... 23 / 39 / 53
Powiadomienie o zmianach 13
Asistente și asistenți pentru noii-sosiți în cadrul
Wsparcie po przyjeździe w ramach inicjatywy krajowej FiF 37
Centrum ds. migracji i pracy (ZEMIGRA) 39
Świadectwa ..... 23 / 39 / 50

Impressum

Herausgeberin:
IQ Netzwerk Sachsen-Anhalt
Servicestelle IQ „Interkulturelle Beratung und Trainings“ Magdeburg
in Trägerschaft der Auslandsgesellschaft Sachsen-Anhalt e.V. (AGSA) in Kooperation mit den Beauftragten für Chancengleichheit am Arbeitsmarkt der Agenturen für Arbeit in Sachsen-Anhalt, Landesinitiative Fachkraft im Fokus, Beratung migrantischer Arbeitskräfte (BemA), Zentrum für Migration und Arbeitsmarkt (ZEMIGRA)

V. i. S. d. P.: Krzysztof Blau (Geschäftsführer der AGSA e. V.)

Redaktion und Lektorat: Dr. Ernst Stöckmann
Gestaltung: Matthias Ramme | www.300gramm.de
Illustrationen: Ka Schmitz
Englische Übersetzung: Tidde Übersetzungen

Die Inhalte dieses Orientierungsleitfadens sind urheberrechtlich geschützt. Nachdruck von Textpassagen und Bildern oder deren Verwendung in elektronischen Systemen nur mit vorheriger schriftlicher Genehmigung der Herausgeberin.

1. Auflage: 2019
Der Leitfaden erscheint in gedruckter Form und Online in folgenden Sprachen: Deutsch, Bulgarisch, Englisch, Polnisch, Rumänisch und Ungarisch.

Dane wydawcy

Wydawca:
Sieć IQ Netzwerk Sachsen-Anhalt
Punkt serwisowy IQ „Interkulturowe doradztwo i szkolenia” Magdeburg
przy patronacie Auslandsgesellschaft Sachsen-Anhalt e.V (AGSA) we współpracy z pełnomocnikiem ds. równych szans na rynku pracy agencji pracy w Sachsen-Anhalt, inicjatywy krajowej Fachkraft im Fokus, doradztwa dla pracowników migracyjnych (BemA), centrum ds. migracji i rynku pracy (ZEMIGRA).

Odpowiedzialny w rozumieniu ustawy prasowej:
Krzysztof Blau (prezes AGSA e.V.)

Redakcja i lektorat: Dr. Ernst Stöckmann
Projekt: Matthias Ramme | www.300gramm.de
Ilustracje: Ka Schmitz
Tłumaczenie: Tidde Übersetzungen

Treści niniejszego podręcznika są chronione prawami autorskimi. Przedruk treści lub zdjęć względnie ich wykorzystanie w systemach elektronicznych tylko za wcześniejszą, pisemną zgodą wydawcy.

1 wydanie: 2019
Wytyczne wydawane są w formie drukowanej i online w następujących językach: niemiecki, bułgarski, angielski, polski, rumuński oraz węgierski

Netzwerk
Sachsen-Anhalt

Das Förderprogramm „Integration durch Qualifizierung (IQ)“ zielt auf die nachhaltige Verbesserung der Arbeitsmarktintegration von Erwachsenen mit Migrationshintergrund ab. Das Programm wird durch das Bundesministerium für Arbeit und Soziales (BMAS) gefördert. Partner in der Umsetzung sind das Bundesministerium für Bildung und Forschung (BMBF) und die Bundesagentur für Arbeit (BA).

Program wsparcia „Integracja poprzez kwalifikację (IQ)” ma za zadanie trwałą poprawę integracji rynku pracy dorosłych osób z tłem migracyjnym. Program jest finansowany przez Federalne Ministerstwo ds. Pracy i Spraw Społecznych (BMAS). Partnerem w zakresie wdrożenia jest Federalne Ministerstwo ds. Edukacji i Nauki (BMBF) oraz Federalna Agencja Pracy (BA).

Das Förderprogramm „Integration durch Qualifizierung (IQ)“ wird durch das Bundesministerium für Arbeit und Soziales gefördert.

Bundesministerium für Arbeit und Soziales

In Kooperation mit:

Bundesministerium für Bildung und Forschung

Bundesagentur für Arbeit